lutis ſpem, quam eleemoſynam.

ficium, illaſque eo libentius ab omnibus conferri, quod ex illis conflatus fuerit vitulus aureus, ut idololatriæ ſcelus admitteretur. Cupiebat Moyſes illum ſalvum facere eadem via, qua ad damnationem cucurrerat: polluerat ille opes ſuas in pravum uſum convertens; nunc illæ Deo ſunt devovendæ, ut prior defectus corrigatur. Heu! O Fideles, Deus petit a vobis opes, quas affectuum veſtrorum idolis ſacraſtis, & vult ſceleris veſtri inſtrumenta fieri veſtræ Pœnitentiæ ſubſidia. Sin autem divites medicina hac non utuntur; ex vobis quæro, utrum alia quædam appareat futura? & ſi his non utuntur propriis ſtatus ſui adminiculis, quomodo ſe ſperant ſalutem conſecuturos? Non aliam profecto ingredientur viam, eam enim relinquunt, quæ adeo facilis ipſis eſt, & quam præ manibus habent. Jejunia, auſteritates, prolixæ preces, & quidquid inſtituit Deus ad peccata quidem eorum expianda, ſuam vero juſtitiam leniendam, ipſis ferenda non ſunt; illis ergo pereundum eſt, quandoquidem unum illud, quod reliquum eſt remedium, ſit illis inutile. *Idem.*

Eccleſiaſtici peculiari jure eleemoſynam erogare tenentur.

Fideles Eccleſiaſtici plurima ſibi negare poſſunt; non habent illi familiæ impedimentum: laici quidem plurimas afferunt excuſationes. Eccleſiaſtici vero ullaſne poſſunt proferre? Numquam ordinis, & characteris ſui dignitati conſulunt melius, quam cum aliquid ſibi negant, pauperibus opem laturi. Illi ſunt pauperum patres, atque patroni; & non poſtremum eorum officium eſt divites cogere, ut egenis ſubveniant; quod ipſum cum fructu facere nequeunt, ſi liqueat, eorum charitatem parcam eſſe, & ipſorum in pauperes duritia ſatis innoteſcat. Eccleſiaſtico, qui manus apertas habet, ut illis opituletur, facile ſemper aures adhibentur: & pauperes pro illo vota nuncupantes cœli benedictionem omnibus ejuſdem conatibus impetrant. *Lambert in ſermonibus de vita Eccleſiaſtica. Sermone de Proximi Charitate.*

Eleemoſynæ congruæ eſſe debent opibus, quæ poſſidentur.

Falleris, ſi toto charitatis te defunctum præcepto putas leves aliquot eleemoſynas erogans. Docet Scriptura, dona bonis eſſe metienda; plura habentibus, plura eſſe eroganda, & menſuram divitiarum eamdem & eleemoſynarum eſſe oportere. Da igitur eo affluentius, quo majora poſſides bona; id enim tantum poſſides, quod pauperibus tribuis, hoc enim pro te, ac pro tua ſalute impenditur. Alioquin ipſis pauperibus es infelicior; illi enim in hac vita, quæ fluxa eſt, atque velox, patiuntur; tu vero in altera, quæ erit æterna, patieris. Jeſus Chriſtus numquam acrius invectus eſt, quam in divites inhumanos. Voluit damnationem eorum eſſe articulum fidei; eorumque ſententiam in Evangelio apertiſſimis verbis inſcribi; charitatis enim viſcera claudentes fratribus ſuis, ut inquit Sanctus Baſilius, ſibi Divinæ Miſericordiæ viſcera claudunt; & adeo crudeliter agentes in Jeſum Chriſtum in pauperum, ægrotantium, in carcere detentorum perſona, actionibus ſuis palam teſtantur, ſe malle ipſum inimicum, ultoremque habere, quam amicum, atque patronum, cum venerit univerſum humanum genus judicaturus. Pauperes undequaque divitum ſubſidium implorant; & ii, quos verecundia tegit, & iis quos neceſſitas producit: xenodochia jam referta ſunt; pauperes, qui ſunt in agris deſerti, & illi, quibus in urbe male ſubvenitur; & nihilominus eleemoſynæ non infrequentes ſolum, verum etiam modicæ ſunt, &c. *Flechier in Adhortatione quarta.*

Pauperibus rapimus quidquid in ſuperfluos ſumptus impendimus.

Liceret utinam mihi valvis omnibus cellarum, ubi divites argentea vaſa, omnemque pretioſam cuſtodiunt ſupellectilem; vel arcæ, ubi claudunt, clauſoſque inutiliter retinent theſauros ſuos, hæc Sancti Auguſtini ſcribere verba: *Aliena retinet, qui iſta retinet.* Illi fortaſſe experrecti e ſopore, in quo ſunt alte demerſi contremiſcentes pauperum vocem audirent clamantium, ut Sanctus Bernardus ait, contra luxum veſtium, opulentiam conviviorum, inſanas libidinum profuſiones; ipſos pauperum ſumptibus prodigos eſſe, eorum pecuniam in alea inſumere, ac illis eripere cum crudelitate, quidquid ad ridiculam vanitatem explendam impendunt. *Noſtrum eſt, pauperes clamant, quod effunditis; nobis crudeliter ſubtrahitis, quod inaniter expenditis. Texier. Sermone de Eleemoſyna in Quadrageſima.*

Jeſus Chriſtus eſt in pauperibus quibus

Beatus, qui intelligit ſuper egenum, & pauperem! Regius inquit Propheta. Non vocat ille beatos, qui ſuper pauperibus opem ferunt, ſed qui ſuper pauperem intelligunt; Quidnam intelligendum in paupere? Hic ſublimis, profundaque latet Theologia: myſterium quod caro, & ſanguis aſſequi minime poteſt: *Magnum ſane, ac difficile intelligere quod ipſe, qui Cœlum tangit, ſit nudus in paupere; quod in eſuriente eſuriat ſatietas rerum; quod in ſitiente ſitiat fons fontium.* Proh ſuperi! quam difficile eſt intelligere, eum, qui ſolem lumine induit, nudum præ foribus tuis jacere; illum, qui omnia ſua replet immenſitate hoſpitio in viatore peregre profecto indigere? Theologiam hanc Sancti dumtaxat intelligunt. *Idem.*

erogatur eleemoſyna.

Charitas perſpicax eſt, ut eorum detegat egeſtatem, quos emendicare pudet.

Non deeſt quædam ſpecies neceſſitatis, quę quia latet, non ideo minus miſericordia digna eſt. Talia ſunt eorum pauperum incommoda, quos mendicare pudet; hi enim duplici afflictantur malorum genere, quorum alterum ad ipſorum ſubſtantiam, alterum vero ad honorem illorum pertinet; primum paupertas eſt; alterum pudor, quo prohibentur malum fateri ſuum, & malo remedium poſcere. At nullæ ſunt miſeriæ, quę veri Fidelis charitatem fallere poſſunt; hæc oculos habet, ut eas deprehendat, ubicumque latuerint, & manus habet, ut illis opituletur. Uno ictu & paupertati proſpicit, & verecundiæ; paupertati quidem, eam eleemoſynis recreans, verecundiæ vero clam tribuens opem, itaut illos non pudeat. Prævertit vocem eorum, qui non audent petere, atque ut illis ſubveniat eum inſtituit ordinem, in quo petendi pudori, & labori parcat. *In quadam funebri Oratione Meldenſis Epiſcopi.*

De eleemoſynis, cum mors imminet, legatis.

Cum inſtat mors, tunc eleemoſynas erogare contendis. Numquid mercatura exercetur, poſtquam ceſſavit commercium? Numquid poſtquam debellatum eſt, virtus alicujus poteſt eniteſcere? Numquid probari ea pietatis opera poſſunt, quæ tunc fiunt, cum mors neque meritis, neque bonis operibus locum relinquit? Egregia ſane pietas! bona opera non exercere, nihilque dignum laude præſtare, quam ultimis tabulis pauperibus quaſdam legare eleemoſynas! Quid hoc ſibi vult, niſi te bonis tuis omnino frui velle, donec vitam vivis; atque tunc Evangelii præceptum adimplere, cum es moriturus? *P. de la Colombiere in Chriſtianis Conſiderationibus.*

Pauperes ſunt quædam Sacramenti ſpecies.

Ut vere ad eleemoſynam erogandam movearis, aperiendi ſunt oculi Fidei, ac reſpiciendi pauperes tamquam Religionis noſtræ Sacramenta, magnas profecto res ſub exilibus ſpeciebus tegentia. Cum Altaris Sacramentum intueor, non judico ex exteriori ſpecie de eodem; ſenſuum judicio non acquieſco; mentem meam ſubmitto, captivo rationem meam, Fidei facem accendo, & per ejus velamina introſpiciens, illud colo, & coram adorabili hac victima genua flecto. Ita quoque pauperem reſpicio; humanos ſenſus abdico: oculi mei me decipitis; ſenſus mei me fallitis, humana ratio nimis cæca es, ut de hac feras judicium! Non intueor hæc ſcruta, ſciſſaſque veſtes, hæc vulnera, pallentes facies, umbras, viventia cadavera; Magorum ſequor exemplum, Deum meum pannoſis coopertum lodicibus, & in ſtabulo jacentem adoro. *Pater Novet. Quinta Meditationum Parte.*

Quod impendimus, ut affectibus noſtris ſatisfaciamus, eleemoſynæ præcepto adimplendo ſufficeret.

Divina Providentia egenorum victui proſpexit, divitibus imperans, ut illis eſcam ſuppeditarent. Divitibus credidit Deus ſubſtantiam, qua pauperes ſunt alendi; ſed in eo difficultas verſatur, ut liquido pateat, unde ſubſtantia hæc ſit deſumenda. Deſumendane igitur eſt ex iis quæ ſunt ſuperflua, an quæ neceſſaria divitibus? Videntur hæc verba nimia Theologorum ſubtilitate excogitata fuiſſe, ut inhumanis divitibus latus excuſationis campus aperiret. Non enim hic loquor de vulgaribus pauperum neceſſitatibus, nihil diſputo de extraordinariis quibuſdam caſibus, qui fere numquam contingunt. Neceſſarii ergo, ſuperfluique inania nomina relinquo; ac ſatis eſſe puto divites admonere, teneri illos pauperibus erogare, quod ſuis cupiditatibus elargiuntur. Ex eorum cupiditatibus fundum illum deſumere volo, qui pauperes alere debet; & certus ſum, ſi quilibet ea conferre, quę cupiditatibus ſuis alendis inſerviunt, tantam inde bonorum copiam cumulatum iri, quanta pauperum omnium neceſſitatibus auferendis ſufficeret. Si ambitioſus ſeponeret, quidquid impendit, ut in mortalium oculis fulgeat; ſi libidinoſus conferret quidquid in voluptatibus explendis inſumit; ſi mundanæ mulieres tribuerent, quidquid eorum proprium amorem palpat; quinam pro pauperibus theſaurus congereretur? Neque mundi ſectatores objiciant; ſibi deeſſe, unde eleemoſynas erogent; ſibi nihil eſſe ſuperfluum: relinquamus hoc verbum, & videamus, utrum aliquid impendatis, ut ſecretam aliquam cupiditatem foveatis, & expleatis. Re enim vera puto neminem eſſe divitem, quamtumvis modicas habeant divitias, qui quotannis alicui affectui ſatisfacturus minime impendat, quod alicui pauperi alendo ſufficeret. *Ex ſermone Manuſcripto ſciti, neſcio cujus, Concionatoris.*

Quouſque proceſſerit quorumdam Sanctorum Charitas circa eleemoſynas.

Neceſſitates aliorum quantum poſſumus, juvamus; interdum plus quam poſſumus; ea quæ fieri a nobis poſſunt, facientes, & aliquando etiam ultra ea, quæ poſſunt fieri. Non ſatis eſt patrimonium ſuum, vel partem reddituum, quam Eccleſia eorum deſtinat victui, pauperibus erogare: *Quantum poſſumus*; ad hæc quidquid ex redditibus ſupereſt ad explendum ſuæ charitatis exceſſum expendunt: *Pluſquam poſſumus*. Faciunt plura, quam poſſunt, ſaltem plura, quam facere teneantur: *Pluſquam poſſumus*; ſed ulterius procedunt; tribuunt quidquid in manibus habent: *Quantum poſſumus*. At nondum hoc ſatis eſt. Divitum charitates ſollicitant in omni Diœceſi ſua, ut eorum opera id præſtent, quod ſoli facere nequeunt: *Pluſquam poſſumus*. Quid plura? Non ſatis eſt illis partem eorum tribuere, quæ poſſident, ſed ſemetipſos exhauriunt, & omnia tribuunt, quæ habent; itaut jejunent, ut ſumptibus parcant erogandis in pauperes; non dant ea ſolum quæ ſunt ſibi ſuperflua, ſed ſibi negant etiam neceſſaria: *Pluſquam poſſumus. Biroat Sermone de Sancto Nicolao.*

Ejuſdem argumenti.

Sincera charitate complectebatur hos pauperes quos infra mortales omnes dejicit fortuna, qui in pulvere vivunt, qui omnium hominum pedibus obteruntur, qui in ſudore vultus ſui veſcuntur, quaſi primi parentis damnatio in illos tantummodo cecidiſſet. Nonne mirum erat, tantum Principem intueri, qui eorum egeſtatibus ferebat opem, qui eorum ſolabatur inopiam, qui lacrymas abſtergebat, eoſque fratres vocabat, & tamquam optimos amicos excipiebat? Oportebat ſane oculos fidei ejus eſſe admodum perſpicaces, cum ſub miſerorum ſcrutis Jeſu Chriſti gloriam videret. Dicamus ergo magnum præmium illius eſſe futurum, & quod præſtitit horum calamitoſorum hominum minimo habitum iri, tamquam factum adorabili Pręceptoris noſtri perſonæ, quandoquidem huic ipſe ita ſe facturum pollicetur. *Sermo Manuſcriptus.*

Sub prætextu dignitatis noſtræ tuendæ ſæpe ab eleemoſyna facienda nobiſcum diſpenſamus.

Nihil in terris periculoſius eſt, quam cum duæ virtutes ſimul contendunt, quarum altera amori proprio velificatur, altera vero ſtudiis noſtris opponitur; credibile quippe eſt in hujuſmodi occaſionibus amorem proprium illi ſuffragaturum, quæ ſibi favet. Seipſum diſpenſat ab eſſentialibus obligationibus, quæ illam impugnant, licet maximæ ſint neceſſitatis; ac ſibi perſuadet, citra nefas injuſtam hanc prælationem effici poſſe. Hoc ſummis terræ hujus Principibus accidit, immo & iis, qui primos in Eccleſia gradus obtinent. Cum de eleemoſyna eroganda ſermo eſt; duæ tunc ſimul confligunt virtutes; petit charitas, ut pauperibus elargiantur; juſtitia velle videtur, ut ſibimet, dignitati, atque caracteri ſuo conſulant: petit charitas, ut bona ſua tribuant; juſtitia putat illa ſuo ſtatui deberi, atque tamquam neceſſaria poſſe retineri. Quid interim amor proprius? In aſſertæ hujus juſtitiæ partes concedit quæ dignitatem ſibi ſervandam eſſe prætexens, negat eleemoſynam pauperibus efflagitantibus illam. Pretextus nequam! illuſio pernicioſa, quæ ſæpe tot operatur injuſtitias. *P. Novet in diem feſtum S. Caroli.*

Dei Filius in pauperum perſona conſiderandus.

Hic, o Fideles, fidem veſtram expoſco. Cavete, ne ſenſus veſtros conſulatis, atque in exteriori cortice immoremini. Quælibet ſpecies vobis pauperem efficiet contemptibilem: ſed illum oculis fidei reſpicite; quam intus nobilitatem, ac dignitatem invenietis! Cum illo facite, quod cum reali Jeſu Chriſti præſentia in Euchariſtia: Species panis, & vini, quæ ſenſus avertunt, fidem non morantur; opacum hoc velum divinitatem abſcondens penetras, & eam ibi nanciſceris, eamque veneraris. Ita quoque & cum pauperibus agere debes. Mundi Salvator patitur in illis; ille vos monet, ego quoque, illius nomine, hoc prædico; aliquidne ulterius requiritur, ut eorum calamitatibus doleatis? *P. Cheminais. Sermone de Charitate erga eos, qui in Carcere detinentur.*

Per eleemoſynam cum Deo facile in gratiam redimus, atque convertimur.

Si ulla via eſt, quæ ad Deum poſſit adducere, eſt eleemoſyna, ſive obtinenda ſit in futurum converſionis gratia, ſive pro præteritis ſceleribus ſit ſatisfaciendum. Ita eſt, Fideles; ad Deum propius accedimus, cum apud eumdem amicos comparare ſtudemus; inſignes converſiones inde frequenter initium duxere. Domine; dicere poteſtis, ſcio nihil in meis operibus eſſe, quod in oculis tuis acceptum me reddere valeat, permitte, ut ad te aditum inquiram. Non amas peccatores ſimiles mei, ſed pauperes amas; neque propter hunc alius mihi reliquus locus eſt, ut veniam ad te. Jampridem te amare deſii; at illorum hactenus miſericordia ducor. Heu! Si fratrum meorum miſertus fuero, tu fortaſſe mei miſereberis. *Idem.*

Mala tempora prætexentes ab eleemoſyna nosmet diſpenſamus.

At enim mala ſunt tempora; quilibet ſuis urgetur calamitatibus, nihil ſupereſt quod in eleemoſynas effundatur. Heu! ſi pro vobis mala ſunt tempora, quid igitur erunt pro illis, quibus nulli ſunt fundi, redditus nulli? Si divites communibus torquentur miſeriis, quanta erit pauperum calamitas? Et ſi principium eleemoſynæ proximorum innititur neceſſitati, quod extra omnem dubitationis aleam eſt poſitum; quo magis ex altera parte neceſſitas creſcit, eo major ex altera fit obligatio. Inanem prætextum, quo divites duritiam ſuam tegere ſatagunt! Si accidit, ut aliquid obtinere contendamus; nihil prætermittimus, nullis parcimus ſumptibus; neque tunc tempora mala eſſe intelligimus. *Idem.*

Cur depoſitum tuum humi defodere mavis? cur non apud me potius depoſcis pecunias tuas? Deus inquit tibi per os tot Sanctorum, qui hujus rei præclarum reliquerunt exemplum. Numquid univerſorum Dominus tibi aptior non videtur terra, ut bona tua ſervet? Terra non poteſt ea omnia tibi reddere, quæ credidiſti illi; aliquid ſæpiſſime perditur, atque corrumpitur: ſed nihil tibi Deus aufert eorum, quæ ipſi committis, infinita te proſequitur benevolentia; ſi illi pecuniam tuam in fœnus dare cupis, ille paratus eſt, ut eam fœnori accipiat. Si ſerere volueris, agrum ille tibi pollicetur, ex quo centuplum feras; & ſi volueris ædificare, illud tibi ſubſternet ſolum, ubi in æternitatem ædifices. Cum hominibus mercari vis? Cum Deo potius mercare. *Sermo Manuſcriptus.*

Malus uſus, in quem bonorum ſuorum ſuperfluum locupletes impendunt.

Quoniam certo certius eſt, nobis in eleemoſynas impendendum eſſe, quod ex bonis nobis ſupereſt, ſine me tibi ſeorſim dicere: *Redde rationem villicationis tuæ*: quid feciſti de opibus, quibus te Deus cumulavit, quanam in re ſuperfluum impendiſti? Non enim negare potes, multa tibi ſuperfluxiſſe, ubi intueamur menſæ tuę delitias, ædium magnificentiam, indumentorum pretium, ſupellectilium luxum, & faſtum tui comitatus; quid igitur de ea parte feciſti, quæ in pauperum ſolatium erat impendenda? Video equidem magnos ſumptus, quos effudiſti, ut voluptatibus tuis indulgeres, ut cupiditatibus tuis ſatisfaceres, ut ambitionem, ac vanitatem expleres: at quæſo, quinam te coegit, ut ſtatum tuum altius, quam tua poſceret conditio, proveheres? Ut enim libere loquar, nihil in rationariis tuis pauperibus erogatum video, in te nihil præter duritiam, & erga Jeſu Chriſti membra inhumanitatem intueor. Heu quam fremere debent divites pro adeo modicis eleemoſynis, pro hac cordis duritia, & abuſu tot divitiarum, quæ ſuperfluebant? divites inquam, quibus per os Sancti Bernardi dicere poſſunt egeni: Divites inhumani! jugibus rapinis nobis ſuffuramini, quidquid graviſſimis, ac inutilibus ſumptibus in luxum veſtrum impenditis! *Joannin in Manuſcripto Sermone.*

Eleemoſynæ præceptum divitibus utile.

Eleemoſyna inevitabilis eſt obligationis præceptum, quod quin terrorem divitibus afferat, illis potius ſolatium afferre deberet; non enim ferme alia ſupereſt via, quæ illos in Cœlum adducere valeat, quam via miſericordiæ. Viæ omnes pauperibus patent, patientia, humilitas, mundi contemptus, paupertas, occaſio quolibet tempore, loco, omnibuſque in rebus patiendi: ſed omnes Cœli viæ ſunt occluſæ divitibus, qui in honoribus ſunt, voluptatibus, dignitatibus, bonorum earumque rerum omnium, quæ in Evangelio reprobantur, affluentia: unica miſericordiæ janua patet illis, per quam in Cœlum ingredi poſſint. Non debent ergo præcepti eleemoſynæ neceſſitatem eludere fictis excuſationibus, inanibuſque prætextibus, quemadmodum facere conſueverunt. *Idem.*

Falſus prætextus quod videlicet pauperum mi-

Diligentius ad examen vocemus aſſertas inhumanorum divitum excuſationes. Primum autem dicitis, vobis exploratum, compertumque non fuiſſe quinam pauperes eſſent, & ſumma laborarent ino-

BIBLIOTECA CENTRAL U.A.N.L.

ſerias non cognoveſcunt.

inopia. Heu! Quomodo hoc vere dicere poteſtis; quandoquidem indeſinenter vobis importuni ſunt, atque præ foribus veſtris ſingulis horis adſtant; illos prope vos in plateis, & compitis, & ad Eccleſiæ valvas plorare cernitis; immo vulnera etiam, plagaſque mentiuntur, ut veſtram flectant duritiam, ne dicam crudelitatem: *Domine quando te vidimus eſurientem?* Abite, inhumani divites; non eſt legitima hæc excuſatio, qua vos neque vidiſſe, neque cognoviſſe pauperum neceſſitates profitemini; vera etenim charitas non manuum eſt tantum ad elargiendum, ſed pedum etiam ad inviſendos pauperes in noſocomiis, in putidis, horridiſque carceribus, ubi captivi detinentur; oculorum etiam eſt perſpicacium, ac ſancte curioſorum ad urgentes detegendas neceſſitates, ſed occultas verecundorum pauperum: ita enim detegit tot miſeros duplici verecundiæ, ac paupertatis pondere laborantes. *Idem.*

Prætextus alter quod videlicet filii ſint alendi, iiſque conſulendum.

At enim, ſi ita liberales eſſemus in pauperes, eſſemus crudeles in filios, qui longe magis ad nos pertinent, quam pauperes vagi, errones, ignotique. Hic etiam falſus eſt prætextus; etenim Jeſus Chriſtus, qui ſe in perſona pauperum ſtatuit, vos confundit oſtendens ipſum eque ſaltem, ac liberos veſtros vobis curę eſſe debere. *Quamdiu feciſtis uni ex his fratribus meis minimis, mihi feciſtis.* Verum hæc veritas confirmanda eſt Sancti Auguſtini ſententia docentis in qualibet Chriſtiana domo duo filiorum genera eſſe conſideranda, filiorum videlicet carnis, & fidei, qui pauperes ſunt: illis quidem ex officio, his vero ex charitate ſubveniendum. Verum ſi omnia filiis carnis elargimini, quid reliquum erit Chriſto Jeſu, animę veſtræ, ſalutis veſtræ negotio? Habete igitur Jeſum Chriſtum, hoc eſt, pauperes, qui illius membra ſunt, & vicarii pro uno filiorum veſtrorum. Regulam hanc tradit Sanctus Auguſtinus omnibus Chriſtianis familiis: Si quis ex filiis veſtris occubuerit, illi Jeſum Chriſtum ſubrogate. *Idem.*

Matth. 25.

Prętextus, quod propria qualitas & conditio pro dignitate ſervanda eſt.

At, inquies, ſtatus ſervandus eſt, & pro conditionis dignitate vivendum; cui objectioni reſpondeo, Religionem minime prohibere, ne ſtatus noſtri decorem tueamur; dummodo hoc intra chriſtianæ modeſtiæ, & æquæ moderationis cancellos fiat. Si Deus jubet vos ſtatum veſtrum attollere, ut in ſublimiori loco gratiorem illi operam præſtare valeatis; illum attollite: at ſi amor proprius, mundi ſpiritus, & ſecreta fortaſſe invidia vos rodit intuentes, alios vobis poſthabitis ad honorum gradus efferri; ſi hoc prohibet, ne erogetis eleemoſynas, hęc non eſt legitima excuſatio. Error enim eſt, Sanctus Auguſtinus inquit, putare licere ſemper ſtatum ſuum provehere, dummodo per jus, & fas hoc fiat. Hoc enim prætextu opus eſſet, ut avaritia, atque ambitio ſemper eſſent permiſſæ, cum hæc finis, illa vero medii locum obtineant. Iterum dico, hic abuſus eſt; accidere enim poſſet, ut altius conniti poſſetis, quam Providentia ſinat; atque ſi donec iſta chimerica fovetis conſilia ſtatus veſtri provehendi, putatis jure poſſe ab eleemoſynæ munere diſpenſari; næ inde ſequeretur, ſufficere ambitioni, atque avaritię ob noxium eſſe ad eleemoſynæ neceſſitatem delendam. *Idem.*

Murmurationes, aliaque pauperum peccata, quorum cauſa ſunt divites.

Scio equidem, maledictiones, murmurationes, & imprecationes, quas pauperes impatientes contra divites evomunt, noxias eſſe; at etiam ſcio, Deum illas in theſauris juſtitiæ ſuę reſervare, ut in Fidelium capita convertat, qui duritia ſua eiſdem præbuere occaſionem. *Arguam te, & ſtatuam contra faciem tuam.* Illis ſingillatim objiciet peccata, quorum cauſa fuerunt, ut juſtum æternæ damnationis argumentum eiſdem ſuppeditet. Hic enim vermis æternum eorum viſcera depaſcens, illos indeſinenter exprobrabit, quod levi aliqua eleemoſyna evitare potuiſſent graviſſima tormenta, quæ patiuntur, æternamque ſibi acquirere felicitatem. *Idem.*

Eleemoſynam bonis noſtris congruam erogare tenemur.

Veſtrum eſt inſpicere, utrum eleemoſynam tribuatis congruam opibus, quas vobis contulit Deus. Hoc enim magnum eſt Fidelium malum, quod coram Deo confuſione nos ſuffundere debet: Fideles omnia ex divitiis metiuntur ſuis, præter eleemoſynas; indui volunt, ſervos habere, menſam inſtruere, ædes magnificas, pretioſamque ſupellectilem, omnia ſuis opibus paria; at non paria ſolum, ſed longe majora, quam enim longe bonorum ſuorum menſuram illos videmus excedere? At in eleemoſynis tantum tribuendis illam videntur negligere. Attendite enim, utrum magnis ſumptibus congruæ ab illis erogentur eleemoſynæ. Numquid, ut in conviviis, veſtimentis, alea, ita etiam in eleemoſynis illis ſe gerunt? Inſignes illę, quæ apud Fideles fiunt eleemoſynę, numquid a divitibus erogantur? Attamen certum eſt juxta menſuram hanc illos eſſe a Deo judicandos. *P. Bourdalove Sermone de Eleemoſyna.*

Utrum liceat bonorum ſuperfluum in provehendo ſtatu ſuo, non autem in eleemoſyna eroganda inſumere.

Quid autem? Objiciet aliquis; mihi non licet hoc uti ſuperfluo, ut me altius extollam? hoc enim illud eſt, quod divites perdit; ſeſe enim attollere quotidie magis contendunt. Quæritis ergo, utrum creſcendi deſiderium, atque ſeſe in mundo attollendi ſemper ſit criminoſum. Nego equidem; ut appoſitas circumſtantias perpendite: Eſto quidem liceat tibi tuam fortunam provehere, ſed nihilo minus eleemoſyna eſt eroganda. Hoc veriſſimum puto, vobis pauperum neceſſitatibus eſſe conſulendum, poſtquam Deus conditioni veſtrę conſuluit. At quod pauperi neceſſarium eſt, vos e contra ad ſtatum veſtrum altius evehendum impenditis. Hoccine juſtum eſt? Donec fortunam veſtram attollitis, veſtramque augetis conditionem, eorum miſeriæ, ſi dicere fas eſt, inſultatis. Cum ſpiritu chriſtiano dicendum potius eſt vobis; non ita erit, Domine, non ita, parum intereſt, utrum in mundo paulo major, vel minor ſim; ſed oportet ut pauperes vivant tui; & id, quod bonorum meorum ſupereſt mihi, haberi a me tamquam depoſitum creditum mihi, & a me in pauperum manus tranſmittendum. *Idem.*

Regula, & menſura eleemoſynarum a divitibus erogandarum.

Si ſcire cupis quid debeas, ubi de eleemoſynis agatur, earum norma, & menſura illud eſt, quod ſupereſt tibi. Quidquid non debetur aut valetudini, aut conditionis dignitati, pauperum neceſſitati debetur. Parcitas tua pauperum eſt patrimonium; ſuperfluum tuum, ipſorum eſt neceſſarium. Diligenter igitur quid debeas, attende, ac ſcias a te Jeſu Chriſti membris auferri, quidquid tuæ tribuibuitur cupiditati; eiſque ſurripi, quidquid impendis, ut tuis ſenſibus indulgeas, atque affectibus obſequaris cum eorum detrimento. Illis debes, quidquid luxus abſumit; illis aufers indumenta, quæ vermibus corrodenda relinquis; & ſuperfluum tuum, quod eſſe deberet pauperum victus, factus eſt luxus comœdorum, qui in ſumma rerum omnium affluentia vivunt, cum interim pauperibus vix ſuppetat, unde vivant: *Nulla deſunt hiſtrionibus, & vix neceſſaria habent pauperes,* de temporibus ſuis Divus ajebat Chriſoſtomus. Si cauſam noſſe cupis, hæc eſt, quod ſæculi divitibus nihil videtur ſuperfluum; ſe non teneri putant ingentes erogare eleemoſynas, quidquid enim ſuis blanditur affectibus, neceſſarium videtur; & ex ambitione inhumanitatem ſuam excuſare contendunt. *Ex manuſcripto Sermone.*

Excuſatio ex ſtatu, quem tueri debent, deſumpta.

Hæc prima eſt Divitum excuſatio: illos audite. Aiunt, ſibi conditionem ſuam magnis ſumptibus eſſe tuendam. Quærunt potius divitum oculos perſtringere, quam pauperum malis opem ferre; & luxu potius, quam modeſtia, & virtute præ cæteris commendari. Magnificum ſervorum comitatum alere, menſas opipare inſtructas jactare, epulas exquiſitiſſime conditas intueri; oſtentationis ergo otioſam famulorum turbam nutrire, quam familiæ extrema egeſtate laboranti ſubvenire; nullis parcere ſumptibus ad fulgidam ſtatus ſui conditionem tuendam, nihilque conari ad illius coercendos abuſus; omnia ſuperbię, ac fere nihil Religioni ſacrificare: vitam inter ſæculi tumultus tranſigere, dies in otio abſumere, nihilque aggredi ad eorum mollitiem expiandam; verbo omnia mundo, Deo nihil impendere. Hoc eſt malum ambitionis, & cupiditatis, quæ charitatis diſtributionem adimit, eamque inter divites prorſus antiquat. *Idem Sermo Manuſcriptus.*

Quo in ſenſu eleemoſyna ſecundus Baptiſmus vocetur.

Eleemoſyna felix eſt præſidium illis, qui innocentiæ ſuæ jacturam fecerunt; illa ſecundus eſt baptiſmus, Sanctus Cyprianus ait, cupiditatum noſtrarum ignem, quem fovent opes, extinguens. Per eleemoſynam, cupiditas, quæ per prioris aquas ſalva facta eſt, ſenſim emanatione charitatis, extinguitur: *Eleemoſyna extinguit peccatum.* At ſi illa Baptiſmi ſupplementum eſt, hoc ipſum eſt & Pœnitentiæ; ſupplementum inquam, Auditores; non enim hoc in loco probare mihi in animo eſt errorem eorum, qui divitiarum favore mollitiem ſuam fovent, qui ſpiritum mortificare volunt, ut corpori parcant, qui ſenſibus nimium mancipati opum ſuarum ſunt prodigi, ut ſanguinis, & lacrymarum

ſint avari; quaſi Domini juſtitia eſſe poſſet venalis, ut Sanctus inquit Auguſtinus: *Exiſtimantes venalem eſſe Domini gratiam.* Hic abuſus eſt, Auditores: Eleemoſyna ad perficiendam quidem, non autem evertendam pœnitentiam conſtituta eſt: hæc ſpes eſt fidelium, ac ſupplet iis, quę fieri non poſſunt; ſed ab iis, quæ poſſunt fieri, non diſpenſat. Quemadmodum illos non obligat, qui paupertate ſua alienam levare non poſſunt; ita Pœnitentia a plurimis ſeverioribus exercitationibus eximit illos, qui per effœtæ ætatis infirmitatem, languidam trahunt vitam; vel qui per imbecillitatem ſuam illis vacare non poſſunt, alios vero non item. Verbo, Charitas infirmorum perfugium eſt, non libidinoſorum. *Sermo Manuſcriptus.*

Avarorum prætextus quo ab eleemoſyna exercenda ſe excuſant.

Prudentis eſt, inquiunt Avari, cumulare bona, ac ſapientis præcautione eas prævertere calamitates, quæ nobis imminent; atque victus parcitate contra fortunæ luſus, quæ mutari poteſt, ſe præmunire .... Sanctam œconomiam tamquam chriſtianæ prudentiæ contrariam non damno; ſed ſolam carnis prudentiam impugno. Crudelis erga alienas neceſſitates, pro præſenti ſollicita, timida pro futuris, fictitiis terretur neceſſitatibus, ac præſentibus negat calamitatibus opem, quam in remotiſſimis ſervant; atque ita firmat cupiditatem ſuam charitatis ruina, cupiditati ſuperfluum permittens, donec neceſſarium reſpuit charitati; videlicet pauperum neceſſitati. *Idem.*

Ex omnibus opibus nihil manet præter eleemoſynam.

Divitiæ, quas tanta cura conquiritis, vel diſſipantur in vita, vel vos derelinquunt in morte; ſed eleemoſyna, quæ in Jeſu Chriſti manus deponitur in perſona pauperum theſaurus eſt latronibus invius, & fortunæ luſibus non obnoxius; & ſuper terram, ubi intereunt omnia, nihil poſſidetur tutius, quam quod in eleemoſynas erogatur. Omnia vel in vita, vel in morte vos deſerunt: ſed ea, quæ diſtribuiſtis pauperibus bona, ultram ſepulcrum vobis ſunt profutura. Ex hoc ſepulcro, in quod omnia alliduntur, voluptates, pulchritudo, fortuna, ſceptrum, corona, nihil pręter vos, veſtraſque eleemoſynas, egredietur. Mundus fatuus hoc non aſſequitur, ſed Fides nos docet. *Idem Sermo Manuſcriptus.*

Falſus prætextus eſt, ne fiat eleemoſyna, filiorum alendorum multitudinem proferre.

Injuſti ſunt parentes inhumani, qui naturam in avaritiæ ſubſidium vocant, qui ſibi perſuadere volunt nihil pauperibus erogandum eſſe ab iis, qui filios habent; per hoc enim ſalvari contendunt, & ex eadem charitate cupiditatis ſuæ excuſationem mutuari. Sanctus Job quotidie tot offerebat Deo ſacrificia, quot habebat liberos, prout eorum, qui ſibi vitam debebant, numerus augebatur, victimarum numerum augens. Hoc vos ipſi ejuſdem ſecuti exemplum debetis facere, o patres familias, ut vobis, filiiſque veſtris divinam opem promereamini, qua indigetis, Jeſu Chriſto in pauperum perſona tribuentes, quod uni filiorum veſtrorum impenditis, ut illis Patrem, æternumque tutorem relinquatis. Minus laborabat Job, quomodo terrena bona filii ſuis relinqueret, quam quomodo ſuper illos Cœli gratias detraheret. Heu! Si filios veſtros diligitis, pluriſne facere debetis fortunæ, quam gratiæ divitias? Si veſter pro filiis amor verus, & chriſtianus eſt, munus vobis cogitandum eſt, quomodo fortunam illorum ſupra cæteros homines attollatis, quam quomodo illos Deo acceptos efficiatis; eoſque docere debetis, hæreditatem, quam huic pro illis credideritis, in manibus ejus non eſſe interituram; atque ita inſtituere, ut ſentiant patrimonium ſuum minus, quam Jeſu Chriſti eſſe diligendum. *Idem.*

Non deſunt injuſtæ, & ambitioſæ eleemoſynæ.

Non deſunt, qui, quam erogant eleemoſynam, corrumpunt, atque ut habeantur miſericordes, graviſſimas quaslibet injuſtitias committunt, qui domeſticorum ſuorum mercedem retinent, qui pro magna, diuturnaque ſibi præſtita opera levia ſolvunt munuſcula, ipſorum avaritia, atque injuſtitia peccatis ipſorum accedente, cum eleemoſyna opportune erogata ea poſſint expiari. Me miſerum! non enim ſatis confundere poſſum inordinatum hujus divitis zelum, qui alienorum dumtaxat bonorum liberalis eſt, & qui eleemoſynis, quæ quidem infrequentes ſunt, id unum quærit, ut in jugibus rapinis ſuis ſe conſoletur! Non vult Deus ex rapto victimas ſibi offerri: *Ego Dominus .... Odio habens rapinam in holocauſto.* Quid dicam de illis, qui clangentibus, ut ita dicam, buccinis ſunt liberales, & qui per ſuperbiam meritum ſuæ charitatis amittunt; qui ſecreta voluptate afficiuntur, ubi miſericordes ſe ab aliis haberi cognoſcunt, neque bona ſua tantum Deo extrinſecus deferunt, quantum intra ſe illa ſibimetipſis tribuunt, eadem gloriæ ſuæ devoventes; quorum externa tantum ſpecies Deo, cor autem dæmoni mendacii parenti immolatur. *Idem.*

Iſai 61.

Eleemoſyna, & charitas divitibus æque ac pauperibus ſunt neceſſariæ.

Talis eſt ordo Providentiæ Domini; in iis omnibus, quæ facit, nobis ſalutis aſſequendæ adminicula ſuppeditare contendit. Divitiæ cor divitis corrumperent, niſi illas emundaret charitas; Egeſtas dejiceret pauperem, niſi illi ſolatium afferret eleemoſyna; affluentia oblivioni traderet Religionis officia, niſi ejuſdem uſum liberalitas moderaretur; paupertas patientiam delaſſaret, niſi miſericordię ſubſidia illius moleſtias lenirent. Charitas ergo divitibus quidem eſt neceſſaria, ut facilius peccatorum veniam conſequantur, pauperibus vero ne patientiæ ſuæ meritum amittant. Utrique igitur ex æquo toto pectore incumbit, ut eleemoſynæ meritum intelligatis. *Deſumptum ex Manuſcripto Sermone P. Miſſillon.*

Domeſticas cauſamur neceſſitates, ne eleemoſynas erogemus.

Vulgatior prætextus, qui paſſim eleemoſynæ præcepto objiciatur, illud eſt quod vix ea ſuppetunt, quæ ad vitam traducendam ſunt neceſſaria: Dignitas nobis tuenda eſt, filii inſtituendi, creditoribus ſatisfaciendum, fundi hypothęcis obnoxii liberandi, ingens alenda familia, ac ſexcenti, iique graviſſimi ſumptus ob decorem ſervandum faciendi. Redditus autem ſatis mediocres, quales mei ſunt, quomodonam tot neceſſariis ſumptibus ſufficere poterunt; ne dicam, ea mihi ſuggerere, quæ in eleemoſynas erogem? Equidem ſcio non eoſdem omnibus cancellos eſſe figendos; ſumptus aliis quidem parciores, effuſiores aliis eſſe debere; eoſque augeſcere prout genus, nobilitas, honores ad altiorem dignitatis gradum extollunt; at, amabo vos, ex cupiditate ne, an ex Evangelio deſumendi ſunt fines, Fidelium diſtinctionibus, atque ſumptibus ſtatuendi? Audereſne probare, hos omnes redditus, quorum uſus inſipiens fundum omnem exhauſit, inſeparabilem eſſe conditionis veſtræ privilegium? ea quæcumque ad mollitiem veſtram alendam, palpandam ambitionem, fovendam ſuperbiam, veſtrumque cor corrumpendum inſerviunt, vobis eſſe neceſſaria? Contenditiſne, ea quę ad filii fortunam provehendam, eumque ultra majorum veſtrorum nobilitatem attollendum monſtruoſa ambitione deſtinatis, dignitati veſtræ, veſtroque ſtatui eſſe neceſſaria, & quidquid in alea inſumitis pro honeſta neceſſitate eſſe putandum? Exiſtimatiſne, quod eum ſortiti eſtis parentem, qui e turba evolavit, quod hæredes eſtis fructus laborum ipſius, futurum ut vobis liceat obliviſci avitæ humilitatis, paremque cum nobiliſſimis jactare dignitatem, ac non ſine putida jactantia eumdem tueri fulgorem, quod ſumptus eoſdem erogare poteſtis? Hæc ſi vera ſunt; & fas cuilibet eſt neceſſarium ex ſua cupiditate ſtatuere, ſatis igitur erit vos libidinoſos eſſe, ſuperbos, prodigos, ambitioſos, ut a charitate erga fratres exercenda vobiſcum diſpenſetis. *Idem.*

Divites ſunt divinæ providentiæ miniſtri erga pauperes.

O terræ hujus viri nobiles, opibuſque affluentes! cum Dominus vos divitiis cumulavit, id unum ob animum illius verſabatur, ut videlicet vos providentiæ ſuæ miniſtros efficeret erga pauperes membra ſua, languentia, & ſuſpirantia: vos non aliud eſtis quam velut totidem Joſephi theſauris Ægypti præpoſiti, ut populorum egeſtati conſulatis, annonæ caritatem levetis, atque fratrum veſtrorum neceſſitatibus ſubveniatis. Ingentia, quibus fruimini, bona ſacra ſunt depoſita, quæ in manibus veſtris Providentia conſtituit, ut a fratribus veſtris miſeriam, inopiamque propulſetis; ac tutius viduę, ac orphano eam ſervetis copiam, quam illis ſuppeditare debetis. Dignitas veſtra, ſecundum divinæ Sapientiæ ordinem vobis collata non eſt, niſi ut prohibeatis, ne fratres veſtri opprimantur; Auctoritas veſtra, niſi ut illorum negotia procuretis, ipſorumque injurias perſequamini; Officium veſtrum, niſi ut illos confirmetis in bono, atque adverſa jactatos fortuna recreetis; denique quidquid eſtis, pro pauperibus eſtis. Si eo in loco, quem obtinetis, non hæc vobis animo obverſantur; dignitas veſtra non eſt opus Dei, ſed tamquam iniquitatis opifices damnabimini. *Idem.*

Quam æquum ſit quod a nobis in eleemoſynæ præcepto Deus petit.

Non præcipit Deus, ut derelinquatis omnia, renuntietis omnibus, quæ poſſidetis, & omnia vendatis, ut pauperibus tribuatis eleemoſynam, quod Evangelico puero ſuaſit, non exigit, ut nihil tamquam proprium poſſideatis; omniaque in medium veluti communia proferatis, tamquam primi fide-

BIBLIOTECA CENTRAL U.A.N.L.

les: neque vos anathemate perculit, ut olim Ananiam, ejuſque uxorem, eo quod ſibi reſervare auſi fuerint partem pecuniæ, quam ex agro vendito acceperant, ut pauperibus ſubvenirent; neque renuit, a vobis ad poſteros tranſmitti majorum veſtrorum poſſeſſiones. Hoc unum vult, ut ex omnibus ſumptibus, in quos veſtra impenditis bona, partem ſervetis in calamitoſorum hominum ſiti, ac fame laborantium ſubſidium impendendam; vult, ut dum ditiſſimos ornatus, ac pretioſiſſima geritis indumenta, aliquid ſaltem conferatis, unde pauperes nuditatem tegere, & quo ab aeris inclementia ſeſe valeant tueri; vult, ut dum in voluptatem, ac luxum, quibus ingentes illi redditus veſtri vix ſufficere poſſunt, tantum impenditis, opem feratis indigentibus, ut ex illa emergant deſperatione, in quam egeſtatis, ac miſeriæ ſuæ horror illos conjecit; vult, ut dum omnia in alea, & ludis inſumitis, afflictam negotiorum veſtrorum conditionem, reddituum mediocritatem, calamitatem temporum, ac fortunæ mobilitatem minime inſimuletis, ne a fratribus veſtris opem ferendo voſmet excuſatis. *Idem P. Maſſillon.*

Malorum temporum excuſatio.

Ad eludendum eleemoſynæ præceptum, tempora mala, ſteriles annos, ac vivendi difficultatem ſolent cauſari. Verum ſi hæc tempora vobis mala ſunt, qui rerum omnium affluitis copia, quam erunt deteriora, quibus nulla ſunt prædia, redditus nulli, & qui a veſtra tantummodo Charitate victum præſtolantur? Si temporum infelicitas vobis adeo gravis eſt, quomodo non erit pauperibus gravior, qui in ſumma etiam annonæ vilitate, vix trahunt vitam? Si Ægypti plagæ ipſas etiam Pharaonis regias ædes pervadunt, quam cædem pauperum mapalibus afferent? Si Optimates Iſrael nihil in horreis, nihil in torcularibus, ut Scriptura loquitur, inveniunt, fame ſæviente; quænam erit minuti popelli fortuna, cui neque horrea ſunt, neque torcularia? Cæterum hæc flagella, quibus eſtis affecti, ſunt fortaſſe juſta duritiæ veſtræ pœna, quam ſumit Deus; & in bonis veſtris nequam illorum uſum perſequitur. Egenorum, quibus minime ſubvenitis, clamores agros veſtros maledicto ſubjiciunt, prædiis ſterilitatem inducunt; meſſes diſpellunt, cœlum obſtruunt &c. *Idem.*

Ejuſdem argumenti.

Amplificate quoad libuerit temporum calamitatem; ſed primi omnium oſtendite eam ad vos magis quam ad alios pertinere ea abſcindentes omnia, quæ temporum ipſa infelicitas tueri non ſinit. Sed cum his malis vos minime tangi innoteſcat, ex ornatuum veſtrorum magnificentia, indumentorum luxu, & comitatuum pompa, conviviorum immodico ſumptu, & aleis, ludiſque, atque de temporum calamitate conqueramini, donec luxus, delitiæ, mundi pompæ, profani cætus, ædium, ac ſupellectilium nitor, ac publica gaudia pro vobis adhuc ſunt eadem: verbo, donec idem ſumptuum veſtrorum curſus ſequatur, & quilibet ſemper inexplebilibus cupiditatis ſuæ deſideriis velificetur, cum interim unus Jeſus Chriſtus in pauperibus ſuis contemnatur, ac deſeratur; hæc omnium injuſtitiarum eſt maxima. *Idem.*

Divites inhumani ſevere aliquando a pauperibus judicandi.

Ferrea viſcera! inhumani divites! quam terribile vobis erit pauperum tribunal, a quibus eritis judicandi! Eorum criminationes heu quam vos urgebunt! Quam modicæ vobis relinquentur excuſationes, cum exprobrabunt exiguam a vobis opem ſibi negatam, quæ ſufficere poterat, ne præ inedia interirent! Quam inexcuſabiles eritis, cum vobis objicient prætextus inanes, quos affertis, ut voſmet ab eroganda eleemoſyna diſpenſetis ex ea divitiarum affluentia, quę vobis collatæ fuerunt, ut ſalutis viam inveniretis faciliorem; ac dicent a vobis bona, & patrimonia ſua adeo perperam in malos uſus fuiſſe converſa; & præter ea, quæ victui veſtro erant neceſſaria, reliqua ad ipſos attinuiſſe! Tunc intelligetis, donec bona accumulaſtis, vobiſmet cumulaſſe flagella, & ex omnibus magnis illis redditibus, quos adeo crudeliter aſſervatis cum pauperum detrimento, nihil vobis reliquum ſupereſſe niſi pudorem, & confuſionem, cum interim calamitoſi pauperes quos deſeruiſtis in æternis tabernaculis gloria induentur. *Idem.*

Eleemoſyna cum ſuavitate, & humanitate eroganda.

Eleemoſyna nonnumquam tanta ſuperbia, atque inhumanitate erogatur, ut egenorum potius augeat malum, quam imminuat. Illis auxiliatricem extendis manum, ſed oris habitu ad ſeveritatem ita compoſito, ut repulſa cum officioſa lenitate conjuncta gratior accideret; quam largitas hæc ſævitiæ conſociata; miſeratio enim, qua malis eorum afficeris, eos fere æque ſolatur ac manus, quæ per contemptum illis opitulatur. Illis bonam exprobras valetudinem, robur, juventutem; ac tandem levem illis erogans ſtipem, eiſdem inſultandi jus tibi comparare videris. At niſi Deus in horum calamitoſorum hominum corda quamdam injeciſſet reverentiam, qua tamquam fræno cohibentur, ejuſque liceret tibi reſpondere, quid viciſſim dicerent tibi? Heu! ſi nocentiores iidem eſſent & calamitoſiores, ſors quidem tua nobis non eſſet invidenda. Mihi eas objicis vires, quibus non utar, tu vero quomodo uteris tuis? Ego, ais, manducare non deberem, quia laboribus non exerceor; tu vero numquid ideo dives es, ut per ſummum nefas mollem vitam trahas? Heu lenite quæſo, auditores, humanitate veſtra, graviſſimum egeſtatis ipſorum jugum; ſi fortunæ veſtræ mediocritas non patitur, ut eleemoſynis eorum paupertati afferatis ſolatium, ſaltem illis miſeratione, ac humanitate veſtra ſolatium afferte. *Idem.*

Eleemoſyna temporales benedictiones conſequitur.

Inter ea bona, quæ chriſtianam conſequuntur eleemoſynam, recenſenda quoque eſt benedictio, quæ ſuper temporalia etiam eadem elargientium bona divinitus effunditur. Panes, quos Jeſus Chriſtus populo diſtribuit, qui eum in deſertum fuerat ſubſecutus, in Apoſtolorum manibus multiplicantur, prout diſcumbentibus ab illis franguntur: Videlicet, bona, quæ charitas diſtribuit, ſunt panes benedictionis, ſecum ferentes uberem copiam; hæc illa eſt modica olei menſura Viduæ Sarephtanæ numquam deficiens; hoc illud fermentum fœcundum, quod farinæ immixtum totam maſſam adauget; hic ille calix aquę, qui in Jeſu Chriſti nomine pro eleemoſyna traditus centuplum refert. Quereris omnia tibi infeſta eſſe, agros tuos ſterili vaſtitate ſqualeſcere, domum tuam deficere; & mala tua eo percrebreſcere magis, quo magis illa conaris avertere. Viſne opportunam afferre medicinam, vis ex laboribus tuis fructum percipere, tuam domum floreſcere, agros tuos pingui fertilitate lætari? Tibi ſocios aſſume pauperes, illos in bonorum tuorum partem voca, atque fac illos tuæ proſperitatis conſortes; tunc benedicet Deus laboribus tuis, redditus tuos augebit, conſiliis tuis velificabitur, tuebitur meſſes tuas, ac Omnipotentem Deum in omnibus tibi opem ferendo paratum invenies. *Idem P. Maſſillon.*

Quomodo & cur Deus ſit in pauperibus.

Dei Filius voluit ſeipſum peculiariter in pauperum perſona conſtituere, ac ſeipſum oculis noſtris proponere tamquam ſpectaculum, & miſerationis objectum, ut hominibus præberet meriti cauſam, & charitatis occaſionem illlis, qui vellent, ut ita dicam, eam cum ipſo hoc in ſtatu exercere, ut poſſent dicere aliquando: Deum quondam alui; Deo tribui veſtimentum, cum nudus erat; Deo indigenti opem tuli, de Deo bene meritus ſum, Deum protexi; & tunc ipſe Deus eſt remunerator meus, ac pro levi eleemoſyna ampliſſimam mihi elargitur remunerationem. Verum quidem eſt non eſſe in pauperibus Deum reali reſidentia, ac præſentia perſonali, quomodo eſt in Euchariſtia: ſed illos ſibi vindicat, eos diligit tamquam membra ſua, & veluti vivas imagines ſtatus illius, in quo vixit, & quem adamavit, videlicet paupertatis; ac ſeipſum præbet fidejuſſorem animi grati, quo pauperes ipſi ſibi collata beneficia remunerabuntur. *Deſumptum ex Anonymo Auctore.*

Quonam in ſtatu prodibit in judicio Dei dives qui non erogaverit eleemoſynam.

Quinam erit ſtatus divitis, qui in vita ſua divitiis tantum fuerit uſus, ut ſimiles ſibi immodicis ſumptibus ſuperet, cum noviſſimi judicii die coram Supremo Judice prodibit exutus faſtu, atque fulgore divitiarum ſuarum, deſtitutus adulatoribus, qui fortunam ipſius ſequebantur, omni vacuus præſidio, & neminem habens, qui cauſam ſuam poſſit tueri? Quid dicet calamitoſus iſte, ubi illi objicientur ea, quæ in baptiſmate profeſſus eſt, & leges charitatis, ad quarum normam eſt judicandus? Pauperes ſoli eſſent, qui pro eodem ſtare poſſent; ſed heu! Orphanorum lacrymæ, Viduarum gemitus, & ejulatus tot egenorum, quos bonis ejecit, ut diteſceret, vel quos fame interire paſſus eſt, eo quod petentibus panem præbere detrectavit, undequaque in ipſos inſurgunt; nihilque illi reliquum eſt, quam deſperatio, quæ illum præcipitem dejicit in ultrices inferorum flammas, ubi carnifices, a quibus torquetur, nonnumquam fatigantur, & ubi torti numquam moriuntur. *D. Bartholomæus de Caranza, Tractatu de Eleemoſyna.*

Quomodo intelligendum eſt, nos per eleemoſynam a morte liberari.

Scriptura Sacra adeo repleta eſt teſtimoniis eleemoſynæ præſtantiam comprobantibus, ut Sanctus Au-

guſtinus affirmet, non defuiſſe homines, alioquin ſatis eruditos, qui inde occaſionem arripuere dicendi neminem, quantumvis peccatorem, reprobatum iri, cum liberalis in egenos extiterit. Hunc errorem explicitis, conceptiſque verbis damnavit Apoſtolus; *Et ſi diſtribuero in cibos pauperum omnes facultates meas, & ſi tradidero corpus meum, ita ut ardeam, charitatem autem non habuero, nihil mihi prodeſt.* Verum quin in hunc errorem impingamus, vere dicere poſſumus, quicumque in pauperes miſericors, ac liberalis fuerit, hunc ſalvum fore; per eleemoſynas ſuas a morte, æternaque damnatione ereptum iri; quippe illæ hanc obtinebunt ipſi gratiam, ut per pœnitentiam ea expiet ſcelera, quibus tantum mali mereri potuerat. Et hac in re S. Hieronymus inquit, ſe, quod meminerit, legiſſe, numquam aliquem, qui in vita ex animo opera pietatis exercuerit, eumdem malo fine concluſiſſe; quia, addit ille, eleemoſynis ſuis potentes ſibi patronos conciliavit; & fieri nequaquam poteſt, ut plurimorum preces voti nequaquam damnentur. *Idem.*

1. ad Cor. c. 13.

Divites qui eleemoſynam, non erogaverint, nullum in Dei judicio proferre poterunt exemplum.

Quam poterimus coram Deo excuſationem afferre, quibus oculis illum audebimus intueri, ubi acceſſerit rationem expetiturus bonorum, quibus nos cumulavit? Fingite jam, Sanctus Ambroſius inquit, o terræ divites, adſtare vos ad terribile ſupremi Judicis tribunal, eumque interrogantem, quærentemque audire: Quid feciſtis de tot opibus, quas in vos mea effudit liberalitas? Ubi ſunt pauperes, quibus tuliſtis opem? Ubi miſeri, quibus ſolatio fuiſtis? Ubi captivi, ac vincti, quos liberaſtis? Ubi orphani, quibus parentum loco adſtitiſtis? Ubi Viduæ, quorum curam ſuſcepiſtis? Quid juſtiſſimis hiſce exprobrationibus reddere poteritis? Non imperat Deus, ut omnia bona veſtra pauperibus erogetis, fruimini veſtra proſperitate, quandoquidem illam talem exiſtimatis; ſed ſaltem ubi ex bonorum veſtrorum cumulo neceſſitatibus veſtris proſpexiſtis, ea quæ vobis ſuperfluunt aliis, qui ſuſtentari indigent, erogate. *Idem.*

Non afficitur pauperum calamitatibus, qui eas non agnoſcit, neque vult agnoſcere. Pſalm. 9.

De fide eſt, pauperem nequaquam in æterna oblivione derelictum iri; *Quoniam non in finem oblivio erit pauperis:* Ita de fide quoque eſt pauperem patientiam non eſſe in æternum interituram; videlicet illam non inutilem, ac fructu vacuam futuram; *Patientia pauperum non peribit in finem.* Attamen liquido conſtat duo hæc Spiritus Sancti oracula non ſemper, immo neque ut plurimum hac in vita adimpleri. Quot enim pauperes in oblivione verſantur? Quot omni ope, & auxilio deſtituuntur? Oblivio hæc eo eſt magis deplorabilis, quo magis ex parte divitum eſt voluntaria, ideoque nocens. Quot calamitoſi homines ad extremas paupertatis incitas redacti ſunt, quibus non affertur ſolatium, quia non agnoſcimus illos, immo quia illos agnoſcere nolumus? Si ſciremus egeſtatis eorum magnitudinem, licet inviti niſi charitatis, humanitatis ſaltem ſenſus foveremus in illos: eorum intuitos miſerias noſtræ nos ſævitiæ puderet, noſtramque mollitiem peroſi nobiſmet inſanos ſumptus exprobraremus, eoſque coram Deo nobis vitio verteremus. Sed quod ignoramus quid hæc Jeſu Chriſti membra patiantur, neque id ſcire quęrimus, & metuimus, ne auribus noſtris accidat de eorum calamitatibus ſermo, necnon eorum adſpectum horreſcimus; credimus nos officio noſtro ſatis eſſe defunctos, ubi illos oblivioni tradidimus, & quantumvis gravia ſint illorum mala, obdureſcimus, ne illa nos moveant. Quot veri pauperes repelluntur, quaſi non eſſent, quin inquiramus, & inquirere velimus, utrum reipſa pauperes ſint! Quot ſancti pauperes, quorum gemitus ſunt nimis exiles, ut ad nos uſque perveniant, & quos ad nos accedere non patimur, ne illos audire cogamur! Quot pauperes in civitatibus derelicti, in carceribus deſolati, in xenodochiis languentes, in privatis domibus ſtipem emendicare erubeſcentes! Ex iis vero, qui tamquam pauperes habentur, & quorum afflictiſſimam conditionem neque ignorare poſſumus, neque oblíviſci, quot negliguntur; quot durius excipiuntur; quot rebus omnibus deficiunt! *P. Bourdalove in veris ſermonibus ſuis. Adventu ſecundo, Sermone de extremo Judicio.*

Pauperes judicii die jus ſibi fieri poſtulabunt de divitum ſævitia.

Propter miſeriam inopum, & gemitum pauperum, nunc exurgam, dicit Dominus. Clamores pauperum, qui ad aures uſque meas aſcenderunt, me cogent eorum cauſam ſuſcipere; neque me illis ea quæ debeo, quatenus Creator, & Judex, præſtitiſſe putabo, niſi magna illa die, qua pro illis ſalutarem ſententiam proferam, cum interim ſæviſſimo judicio eos reprobabo, qui in illos nulla uſi fuerint miſericordia. Qui hæc audit Deum in Scripturis loquentem, nonne ſtatim putat, extremum licet univerſale Judicium, pro pauperibus tantum eſſe inſtituendum, eiſque non alium finem eſſe propoſitum, quam illorum perſequi injurias? Qui ibi legit, quomodo futurum eſt, ut Dei Filius judicio præſit, ac ſeſe gerat, nonne dicit totum mortalium omnium judicium unice circa pauperum curam verſari debere, ac inde futurum, ut abſolute, atque eſſentialiter æterna ſors hominum pendeat; hoc eſt alios quidem ideo damnandos eſſe, quod egenos contempſerint, alios vero gloria cumulandos, quod illis opem attulerint. *Beatus*, igitur Regius Pſaltes inferebat, *Beatus, qui intelligit ſuper egenum, & pauperem.* Quare? Quia *in die mala liberabit eum Dominus. Idem.*

Pſalm. 40.

Divites ſæpe præ cæteris minus pauperum miſeriis tanguntur.

Ad charitatem in divitibus excitandam, cum pauperum egeſtate eorum comparatur opulentia. Spectaculum hoc nos movere non poteſt; hinc tot ſuperflua ſupereſſe, illinc tot vitæ neceſſaria deficere! Durus ſane ſit oportet, qui duplicis hujus ſtatus oppoſitione non tangitur. Nihilominus eo plurimi non afficiuntur, & dives ſæpe ita ſævus eſt, ut cum paupere partiri nolit levem eorum particulam, quæ in immodicum luxum impendit. Eo res proceſſit, ut cum canibus equiſque divitum egeni comparentur. Vix inſtitui cœpit comparatio, cum ſtatim deſeritur; nimium enim horrorem ciet; & inhumanus, qui viſcera ſua obſtruit miſerationi, ſuffocat ideam, quę, ut ad vivum repræſentaretur, non permiſit humanitas; ideam tamen, in qua nihil eſt, quod ipſam veritatem excedat. Canibus nihil deeſt; equi cum cura nutriuntur; & ſi negligi videantur; heri indignatio ex eorum cuſtodibus ultionem repoſcit. At famulus miſer infirmitate, ac labore confectus, contemnitur, & fortaſſe nihil ſperare poteſt niſi ut dimittatur; neque dimittetur fortaſſe, niſi fuſtibus male dolatus eo quod equi, vel canis curam contempſerit. *Liber cui titulus: Remarques ſur divers ſujets de Religion, & de Morale.*

Pauperibus ſuffurari, eſt illis indigentibus opem negare.

Numquid injuſtus eſt Deus, Sanctus Ambroſius inquit, quod æqualiter non diſtribuit vitæ neceſſaria, itaut vos quidem rerum omnium affluentia fruamini, alii vero rebus omnibus careant? An potius voluit illle in vos quidem liberalitatis ſuæ effectus effundere, aliorum vero coronare patientiam? At tot beneficiis divinitus cumulati nihil injuſte a vobis fieri putatis, cum occulitis illa, cum ſeorſim illa aſſervatis, ac ſoli omnia poſſidetis, ſine quibus alii vitam traducere nequeunt? Quæ enim injuſtitia eſt, quæ aviditas, quæ avaritia cellis, horreiſque continere integræ multitudinis alimenta non quidem in uſus veſtros, ſed in luxum, atque delitias? Aliena rapere majus crimen non eſt, quam denegare indigentibus ea, quæ vobis ſuperſunt. Pauperum panem retinetis, egenorum indumenta in ſcriniis veſtris includitis; aurum, quod humi defoditis, miſerorum ſubſidium eſt, ac redemptio. Scitote igitur vos ſuffurari quod pauperibus neceſſitate laborantibus non erogatis. Hæc ſunt Sancti Ambroſii verba Sermone 81. *P. Thomaſſin Tractatu de Eleemoſyna 1. parte cap. 5.*

Dives nequam damnatur propter negatam eleemoſynam.

Dives nequam, Sanctus Auguſtinus ait, non arguitur in Evangelio, alicui fuiſſe calumniatum, oppreſſiſſe pauperem, aliena eripuiſſe bona, pupillos ſpoliaſſe, viduas fuiſſe perſecutum; non ita ſane; ſed dives erat; de ſuo dives, nihil cuiquam rapuerat. Id ſi feciſſet, Judex juſtus, qui judicium ſuum enarrat in Evangelio, hoc non tacuiſſet. Æterna veritas, quæ loquitur in Scripturis, ſimpliciter ait illum divitem fuiſſe, purpura byſſoque indui, & quotidie epulari conſueviſſe. Quodnam igitur erat ſcelus ipſius? Lazarus ulceribus depaſtus ſine ope ulla prę foribus ejus jacebat; ob id Scriptura inquit, illum miſeratione caruiſſe. Si enim dives hic panem prębuiſſet pauperi, illi non diceret Evangelium, pauperem hunc in votis habuiſſe, ut ſaturaretur de micis, quæ de menſa divitis hujus cadebant. Ob hanc ſævitiam, qua pauperem præ foribus ſuis jacentem contempſit, & illum alere detrectavit, dives ille moriens ſepultus eſt in inferno. *Ex Sancto Auguſtino apud eumdem Thomaſſinum.*

S. Auguſt. de Verit. Apoſt. c. 22.

Superfluum amittitur, cum non erogatur.

Deus hunc mundum fecit pro divitibus, & fecit etiam illum pro pauperibus; pauper ergo jus habet expoſcendi refectionem ſuam, & partem bonorum, quæ Deus in commune dedit: Qui nutrit divites, nutrit & pauperes. Hoc enim reputare debent, qui maximis cumulati fuere bonis; divites eſſe debent bo-

BIBLIOTECA CENTRAL U.A.N.L.

bonorum operum, ut docet Apoſtolus: Faciles ſint diſtribuendo, ac elargiendo bona ſua. Timent ne amittant, ſi donant illa, at niſi illa dono dederint, amittent ea: Vita hæc ſomnium eſt; evigilabunt, & nihil invenient in manibus ſuis. *Idem.*

S. Aug. lib. 50 Homil. Hom. 13.

Dives pro paupere factus eſt, & pauper pro divite.

Creator, qui volatilium, minimorumque inſectorum victui proſpexit, charitati veſtræ, o mundi divites, homines credidit, quos æque ac vos æternæ gloriæ deſtinavit. Efficietiſne ut ipſum pœniteat elegiſſe vos ſuæ Providentiæ inſtrumenta? Sinetiſne ſimiles veſtri interire, miſerationis defectu, cum interim viliſſima animantia ſubſiſtant? Ne obliviſcamini aureorum Sancti Paulini verborum, dicentis Supremum pauperis, divitiſque Creatorem alterum pro altero creaſſe; divitem quidem pro paupere, ut eſſet illius promuſcondus, pauperem vero pro divite, ut eſſet juſtitiæ ejuſdem materia: *Creator divitem pauperi, & pauperem diviti præparavit, ut abundans egenti, ſubſtantia alimoniæ ſit, & opulento inops materia juſtitiæ.* Graviſſima profecto eſſet injuſtitia velle eſſe divitem, & nolle ea ſubire onera, quæ Deus divitiis impoſuit. *P. de la Peſſe. Tomo I. Sermone de obligatione Eleemoſynæ.*

Epiſt. 12. ad Sever.

Dives ſe diſpenſare nequit a præcepto Eleemoſynæ.

Ne diſputemus cum divite illud probaturi præceptum, quo opem ferre tenetur pauperi ex iis, quæ ſibi ſuperfluunt; ſinamus eum cogitare quomodo illud in pauperis neceſſitate intelligat: ſed quantumvis modicum religionis, atque humanitatis illi reliquum ſit, animum non advertere non poterit hiſce quæſtionibus: Nonne verum eſt, ipſum in luxum, & ſæpe etiam in libidinem impendere, quod integræ alendæ familiæ ſufficeret? Inficiabitur ille ſe in alea, & ludis magnam argenti, aurique vim abſumere, quæ juſta dos eſſet plurimarum virginum, quarum honeſtatem, ac virtutem in periculum vocat egeſtas? Numquid hyperbolicum eſt affirmare, ipſum horreis ſuis continere ea, quæ plurimorum egentium victus eſſet, & alimonia? Seipſum judicet, utrum pretioſæ, ac inutilis ſupellectilis ubique domi ſuæ nitentis pretio egenis pluribus ſuppeditare poſſet panem, ut ab illis famem propelleret? Quot ægri, quot relicti ſenes proferrent dies ſuos, ſi minima redditaum ejuſdem particula illis alendis impenderetur? Viderenturne quidam calamitoſi homines ignoti, ac præ verecundia latentes ſeſe tradere deſperationi, ſi eos detegeret charitas illi ſolatium allatura? Ubi dives aliquantiſper has interrogatiunculas expenderit, aliaque id genus nonnulla ex ſeipſo quæſiverit; non reor, ipſum ulterius ſævitiam ſuam eſſe excuſaturum. *Idem in lib. o, cui titulus: Remarques ſur divers ſujets de Religion, & de Morale.*

Deo dat, & mutuatur, qui pauperibus dat.

Pauperi dare, eſt mutuari Deo: ſæviſſimi hominis duritia flecteretur, ſi horum verborum ille ſenſum aſſequeretur. Coactis aliquando univerſalem rerum omnium direptionem ſubire, quis ex vobis detrectaret aliquam terribili huic calamitati invenire medicinam? Sperare non poſſumus tunc nos bona eſſe recepturos, ubi ſemel fato ceſſerimus: quin loquamur de qualitate divitiarum, quas nobiſmetipſis præparare poſſumus, & quodammodo in illud tempus congregare; nonne ſolatii cauſa nobis eſſe debet, quod alia nacturi ſumus bona, quibus præſentium jactura abunde ſit reparanda? Miſericordiam, quam cum idigentibus exercemus, a nobis recipit Deus, eamque ſe nobis relaturum pollicetur: quidquid ex manibus noſtris egredietur, ut in pauperum manus deferatur, in manibus illius invenietur. Deo quamdam juſtitiæ obligationem imponimus, cum charitas noſtra pauperes vocat in partem fructuum prædiorum noſtrorum. Verum eſt, ipſum ſupremum eſſe dominum, & quidquid dignatur a nobis mutuum accipere, eſſe ſuum, ſed illius depoſitum ſervare tantummodo cupit, ſi illud pauperibus recreandis impendimus. Pauperem enutrivi, dicere nobis licebit; tuum eſt, viciſſim a me famem propulſare. Hoſpitio pauperem excepi; recepiſti futurum ut me hoſpitio reciperes, ex terrena hac egreſſum domo, ubi inquilinus eram, & advena. Pauperem conſolatus ſum; nonne mihi illud, quod dedi ſolatium debes? Theſauros meos egentibus aperui; aliquod jus aſſecutus ſum in tuos; juſtus es, neque ſpem meam fruſtrari poteris. *Idem.*

Chriſtiani eleemoſynam erogare negantes abutuntur opibus, quas illis largitur Deus.

Conſule Evangelium, quod fallere nequit; ad illius lucernam compone mores tuos, tuoſque ſumptus, eique omnem tribue extenſionem, quam in illo invenire rationabiliter poteris. Numquid aſſignabit tibi divitias in mundi pompas, ac vanitatem erogandas? Hoc primum in Baptiſmo pollicitus es, ut illis renuntiares. Permittet tibi bonorum partem in veſtimentorum luxum, epularum lautitiem, ac voluptatum perquiſitionem impendendam? Ibi explicitam invenies mali divitis damnationem. Relinquet tibi divitiarum partem in inani fortunæ ſpe emenda; atque in fovenda inſanis ſumptibus ambitione, inſumendam; cum interim creditores tui fame confecti moriantur? Dei Lex non probat injuſtitiam, & vanitatem. Suadebitne illa tibi, ut congeras opes in incertos uſus, in ædificia, in ſupellectilem ultra modum omnem impendendas? Monet e contra, ut ſpirituales tibi theſauros in Cœlo compares, quos tibi ſors eripere nequit; quorum juſta eſt acquiſitio, facilis conſervatio, ac æterna fruitio. Abſcinde ergo hos profanos, ſuperfluoſque ſumptus, & hunc cupiditatis exceſſum ad Evangelii legem redige: videbis divites non ſolum, pro ſua dignitate vitam eſſe traducturos, ſed non defuturum illis, unde pauperibus ingentes eleemoſynas erogent, quin ulla ipſis commoda deſint. *Flechier Sermone de Eleemoſynæ neceſſitate.*

Quibus ſatis eſt pauperum miſereri, quin illis opitulentur, peccant contra eleemoſynæ præceptu.

Sacra Biblia eorum damnant duritiem, qui hujus mundi bonis cumulati non miſerentur pauperum, eoſque in egeſtate, ac ſqualore ſuo derelinquunt: Damnant quoque imperfectam eorum charitatem, qui perfunctoriæ, ſteriliſque pietatis ſenſu eorum miſerentur, eorumque deflent mala, quin extrinſecus illos neceſſaria ope, ac ſolatio reficiant. Miſericordiæ ſatis non eſt, inquit Sanctus Auguſtinus, conqueri: amat etiam opitulari; miſeratio nihil eſt, niſi illam ſequatur beneficium, & quemadmodum nefas eſt retinere in injuſtitia veritatem in mente ſua, ubi ignari edocendi ſunt, & erudiendi; ita nefas quoque retinere in injuſtitia charitatem in corde noſtro, ubi tempus eſt egentibus ſubveniendi . . . Non acquieſcit Deus charitati, quæ in ſola animi affectione conſiſtit, ſed præcipit in Scripturis, ut ipſum de ſubſtantia noſtra honoremus. *Idem Sermone habito in conventu Statuum Occitaniæ.*

Eleemoſynæ ex bonis noſtris fieri debent.

Vult Deus victimas ex gregibus noſtris eligi, & miſerationes in cordibus noſtris efformari. Eas rejicit eleemoſynas, quas juſtitia exprobrat charitati, quæ novas gignunt miſerias, cum miſeris opem ferunt, & quæ aliis quidem lætitiam afferunt propter bonum, quod illis adfertur, aliis vero dolorem propter bonum, quod illis aufertur. Opus eſt, Sanctus Gregorius ait, ſeſe privare parte bonorum, quæ poſſidentur, non charitatis nomine elargiri, quod rapitur vi; & facienda ſunt opera miſericordiæ ad redimenda peccata; non peccata patranda, ut deinde opera fiant miſericordiæ. Quod ſi nanciſceris bona tua non ſufficere, ut in opera charitatis eorum partem impendas; illis prudenter, ac parce utere, abſcinde pauliſper luxum, propter quem creditores tui contremiſcunt, ac familia tua vergit in interitum. Quære potius quomodo utilis ſis, quam quomodo placens oculis fratrum tuorum; humilis ſimplicitas in eorum utilitatem traducat, quod ingenioſa vanitas in inutiles ſumptus effundit. Aliquid ludo detrahe, & cogita, te ludentem Dei munere abuti, ac fortunæ ſacrificare providentiæ illius beneficia, atque ſimul jacturam facere & temporis, quod ad æternitatem acquirendam elargitus eſt, & boni, quo ad miſericordiæ opera exercenda conceſſit. *Idem.*

Filiorum amor juſta cauſa non eſt, quæ te ab eleemoſyna eroganda diſpenſet.

Plurimi dicere conſueverunt, familiam ſuam a ſe unice amari; ſibi curam quam ſolertiſſimam eorum habendam, qui propius eos tangunt, ſibi filios eſſe, quibus eſt diligentiſſime proſpiciendum. Hæc eſt vulgo patrum excuſatio, qui putant ſe poſſe & in ſemet avaros eſſe, & duros in alios, ut filios ſuos hæredes ſcribere poſſint magnarum opum a ſe congeſtarum; quin illud quærant, utrum bene, vel ſecus illis uſuri ſint. Nonne quotidiana docemur experientia, nullam rem in tantam morum licentiam adoleſcentes impellere, quam hanc bonorum copiam, quæ naturali ſtudio, quo rapiuntur in ſcelus, addit illius perpetrandi facilitatem? Nonne ſciunt illi, has opes, quæ ſcelerum ſuorum fructus fuerunt, futuras materiam libidinum in filiis ſuis? Nonne præſtaret, ut quin illis in hæreditatem relinquerent Cœli indignationem, contemptum hominum, odium injuſtitiæ ſuæ, chriſtianæ, & in pauperes effuſæ vitæ exemplum relinquerent? nonne præſtaret divinis illos benedictionibus cumulare? *Idem.*

Quomodo peccata eleemoſynis redimantur.

Non poſtremus chriſtianæ eleemoſynæ effectus eſt peccata redimere, peccata expiare, a peccatis liberare: ſeu quod miſeratio, qua ob alienam calamitatem afficimur, ſuopte ingenio nos impellat, efficiatque, ut conſueſcamus miſereri animæ noſtræ; & charitas, quam cum illis exercemus, a Deo nobis impetret miſericordiam; quæ eſt Sancti Gregorii ſententia; ſeu quod eleemoſyna, quam divites in pauperum ſinu condunt, pro illis deprecetur, juxta Scripturæ verba, ut Deus cordis eorum molliat duritiem: ſeu denique quod cum bona per cupiditatem noſtram facta fuerint pars ſubſtantiæ noſtræ, eam vim, quam nobiſmetipſis debemus inferre propter Dei amorem illa erogantes Deus facilitatem ad effectus noſtros ſubigendos, quodammodo remuneretur. Attamen licet eleemoſyna omnia deleat, ac expiet, & charitas indiſcriminatim multitudinem peccatorum cooperiat; quædam ſunt ſpecies charitatis, quæ magis directe criminibus quibuſdam reſpondent. Expiate vanitatem veſtram opem ferendo indigentibus, qui paupertate ſimul, & pudore torquentur. Redimite intemperantias veſtras, illis ſubvenientes, quibus deeſt, unde ſimplicibus naturæ neceſſitatibus ſatisfaciant, &c. *Idem Exhortatione ſecunda.*

Charitas primorum Fidelium qua viciſſim alienis opem ferebant neceſſitatibus.

Primi Fideles putabant eleemoſynam vocationis ſuæ partem eſſe; & non ſine admiratione, & grati animi ſenſu recogitabant, quod ipſis uti dignaretur Deus ad opem fratribus ſuis afferendam. Cum in manibus ſuis Domini erga pauperes Providentiam haberent; huic infideles non erant; & non cum gaudio ſolum, verum etiam cum reverentia erogabant. Reſpiciebant enim egenos non tamquam abjectos homines, & ob conditionem ſuam contemptibiles, omnibus fortunæ injuriis, atque calamitatibus obnoxios, ſecum ferentes flagitiorum ſuorum pœnam; ſed tamquam Sanctos, electos ad Jeſu Chriſti paupertatem imitandam, & fidelium miſericordiam exercendam: Sanctos, Sanctus Chryſoſtomus inquit, quia iis omnibus immunes ſunt periculis, quæ divitias comitari ſolent, & quia ex profeſſione patientes, & ex neceſſitate ſunt humiles; ſalutis ſuæ ſtudioſos, quia Mundi contemptores, & a Dei nutu pendentes, quia ſub ejuſdem providentia viventes. Beatis illis, vere aureis Chriſtianæ Religionis temporibus, certatim eleemoſynæ conferebantur, & hoc in Corinthiis commendavit Apoſtolus, quod eorum exemplum aliorum zelum inflammaſſet. Utinam in ſæculo, ubi non intepuit, ſed pene interiit charitas, ubi exiſtimatur jactura fieri illius boni, quod in eleemoſynam erogatur, ubi tot pernicioſa ſuppetunt duritiæ, atque avaritię exempla; Utinam inquam, Animæ Chriſtianæ, quę adeſtis, manu charitatis facem arripientes, in manibus cordis hunc, qui ardet in veſtris, ignem accenderetis! Ullane potior ſeſe vobis obtulit occaſio ea, quam vobis offerunt tot pauperes, qui ſeſe vobis exhibent hodierna die? *Idem Flechier Exhortatione tertia.*

Multitudo excuſationum, & prætextuum, qui proferuntur, ut homines ab eleemoſyna eroganda abſtineant.

Quamquam nullum Religionis præceptum ſit, & rationis regulis, & naturæ legibus magis conforme; nullum tamen eſt ad quod eludendum majores excogitatæ fuerint ambages. Alii putant hoc non eſſe religionis officium, ſed conſilium, quod ſequi, vel ſecus integrum ſit; quaſi Deus pauperem vel malæ ipſius ſorti, vel divitum improbitati tradiderit. Alii verentur, ne filiorum ſuorum imminuant bona; perinde ac Jeſus Chriſtus pro nihilo habendus eſſet ab illis, qui familiam habent, ac non teneretur Chriſtianus eſſe, qui factus eſt Pater. Modo ea, quibus indigere poſſumus ex propria tantum cupiditate metimur, non ex regulis Evangelii, quaſi domini eſſemus bonorum, quorum ſumus diſpenſatores, & cupiditatum noſtrarum effrœnem audaciam nobis tamquam legem ſequi liceret. Nunc de temporum conquerimur iniquitate, & eleemoſynis aufertur, quod vanitatibus, & luxui potius eſſet adimendum. Undequaque petimus excuſationem: credere malumus, pauperem nequaquam urgeri neceſſitate; ne illius inertiam foveamus, timemus; bonis noſtris hac in vita frui cupimus, omnemque charitatem in aliquot ultimarum tabularum legata remittimus. Boni vero e contra large, effuſeque donant, quin diutius deliberent; ſancta, piaque acti impatientia pauperum neceſſitates, ac petitiones prævertunt; ac numquam ſe, vel ſatis, vel ſat cito elargiri arbitrantur.

Qui in carceribus detinentur, præ cæteris magis aliena indigent ope.

Nulla eſt hominum conditio majoribus obnoxia malis, quam eorum, qui in carcerum ſqualore detinentur. Libertate illis adempta, omnia ablata ſunt, diceres illos omni jure naturæ excidiſſe; vel enim ſontes ſint, vel calamitoſi, non habentur ultra veluti homines. Ex familiarum ſuarum ſinu abrepti, quodammodo traduntur arbitriis aliorum, qui ſæpe illorum tormentis aſſueti, & in ſingula momenta miſerationis objecta intuentes, omnem prorſus abjecerunt miſericordiam, illis panem, & aquam in menſura tribuunt; vel fortaſſe, hæc illis negantes in quæſtu ponunt illorum calamitatem, & ex miſerorum ſiti, & fame ſaginantur. Omnibus deſtituti bonis, quæ vel mala ſors illi abſtulit, vel quibus per Judicum imperium frui minime poſſunt, vix habent, unde ſeſe contegant, ubi caput reclinent doloribus, & ſollicitudinibus, quibus tormenta, quæ patiuntur, vel metuunt, illos obruunt. Eorum corpora, vel catenarum pondere incurva, vel corrupta ejus aeris, quem in humentibus, obſcuriſque locis perflant, tabe; vel ulceribus, quæ ſenſim ibi gignuntur, vel morbis, quos contrahunt, ad maciem uſque conficiuntur. Non vereor profecto, o mulieres, ne veſtram mentem, delicataſque veſtras aures offendam; quomodo enim malorum horum miſereri poteſtis, ſi illa ignoratis? Quod vero malum eſſet, ſi cum veſtra charitas huc vos coegiſſet, ut miſeris ferretis opem, de miſeriis eorum ſermonem animus veſter horreret? Cum igitur fames, ſitis, nuditas, ægritudo, carcer in calamitoſorum hominum perſona quodammodo collecta inveniantur; illis ſubvenientes univerſalem eleemoſynam erogatis, omneſque charitatis coronas lucramini. *Idem in Exhortatione hujus Argumenti.*

Ejuſdem argumenti.

Quænam calamitas cum illa conferri poteſt, qua illi, qui in carceribus detinentur, conficiuntur? Quænam verba ſatis querula poſſent ad vivum hanc miſeriæ ſpeciem exprimere? Numquid vobis hos exhibebo carceres, tamquam regiones maledicto percuſſas, ubi neque pluvia decidit, neque ros; ubi exiſtimatio putreſcit, ubi fortunæ ſpes, amicitiæ ſolatia, vitæ commoda, ac ipſa conſcientiæ amittitur quies? Numquid hos vobis carceres, vel potius hæc funeſta ſepulcra vobis deſcribam, ubi viventes homines tumulantur, qui ſeſe morti quodammodo traditos inſpicientes, hanc vel in ſupplicium expectant, vel propter deſperationem deſiderant, vel jam in ipſis cruciatibus ſubeunt? Numquid hos vobis homines ob oculos ponam, quos juſtitia a mundi conſuetudine ſecrevit; qui quodammodo ex divinæ Providentiæ manu lapſi ſunt, ut loquitur Sapiens; pro quibus Sol lucem emittere deſiiſſe, & nox diei locum occupaſſe videtur? Quibus in horrenti ſolitudine, nihil aliud verſatur animo, niſi vel patratorum ſcelerum pœnitentia, vel ſuppliciorum, quæ meriti ſunt, metus; & qui, cum non alia ſuppetat eſca, quam arctus panis lacrymis mixtus, reliquum vitæ ſpatium trahunt, donec vel ea pœna puniantur, qua ſunt afficiendi, vel ſcelerum ſuorum debitam agant pœnitentiam? Numquid loquar de familiis eorum mœrore, ac deſolatione confectis; de filiis qui patrum lugent captivitatem, de patribus, qui filiorum paupertatem illacrymantur; de inimicis, qui illis inſultant, de paucis amicis, qui ſolatium vix afferunt; de pauciſſimis hominibus, qui miſericordia ducti illis opitulantur? *Idem Flechier.*

Ejuſdem argumenti.

Illud vero in carceratorum conditione miſerrimum eſt, quod patiuntur, & ſolatium petere nequeunt, ſumma premuntur egeſtate, eorumque aliis abſcondita egeſtas eſt. Inter fideles quamplurimi pauperes ſunt; Heu! hoc dicam, ut tot divites pudeat; ſed non ideo penitus ſunt derelicti. Licet illis palam ſuas geſtare miſerias; & quantumvis ſint calamitoſi, nec non graviſſima ſit hodie mortalium durities, queſtubus ſuis miſerationem extorquent. Ad aras uſque irrumpunt vota preceſque noſtras perturbantes, ut nos ad miſericordiam flectant, ſeu vulnera ſua nobis oſtentantes, ſeu calamitates ſuas flebili eiulatu enarrantes. Ad domorum noſtrorum valvas accedunt miſeris clamoribus charitatem noſtram ſollicitaturi, noſtraſque emendicaturi eleemoſynas. Nobis occurrunt in via, ubi fortunæ infelicis reliquias oſtentant. Hæc omnia apta ſunt ſæviſſimis etiam animabus flectendis. Languor, ægritudo, vulnera, ſpectacula ſunt mire moventia, & ab oculis ad cor uſque labentia. Seu nos præſentia moveat objecti; ſeu naturæ hunc ſenſum negare nequeamus; reſiſtere nequaquam poſſumus miſerationi nos pro miſeris, quos novimus, ſollicitanti. At qui in carceribus ſqualent, ſunt in amaritudine cordis, & patiuntur, quin aliquis eorum miſereatur; cumque ſint extra jactum oculorum noſtrorum, ſunt quoque extra jactum noſtræ charitatis; quamobrem palam præcipit Jeſus Chriſtus, ut illos inviſamus. *Infirmus, & in carcere, & non viſi-*

Matth. 25.

BIBLIOTECA CENTRAL

viſitaſtis me. Pro illis non compaſſionis tantum, & amoris habenda eſt miſericordia, ubi eorum novimus egeſtatem; verum etiam habenda eſt miſericordia curioſitatis, & ſollicitudinis, ut eam detegamus. *Idem*.

Ejuſdem argumenti.

Pauperes, pro quibus laboro, non ſolum ex paupertate ſua ſunt commendandi; verum juſtum etiam titulum habent, qui nos debet ad opem illis ferendam impellere. Hi ſunt pauperes in carcerem detruſi æque fortunę bonis deſtituti, & carentes ea libertate, quæ una eorum calamitati afferre poſſet medicinam. Non ſunt illi errones, & vagi, quorum importunus adſpectus ad aræ pedes uſque preces noſtras perturbat, vel qui ea captant momenta, quibus te in ſemotis locis deprehendant: miſeri ſunt, quorum hæc potiſſima calamitas eſt, quod oculis tuis ſeſe nequeunt objicere: Nihil ipſis eorum deeſt, quę ad miſericordiam te flectere poſſunt, at deeſt illis ad te accedendi facultas .... Similes ſunt, ſi hac mihi uti licet ſimilitudine, Ethnicorum idolis omni motu carentibus. Manus habent, ſed vinctas, neque vacare poſſunt, vel agris colendis, vel muneribus vocationis ſuæ adimplendis. *Manus habent, & non palpabunt*. Pedes habent, quibus incedant, ſed ferreis compedibus obſtrictos, ac nequeunt eos circumferre in ſexcenta loca, ubi negotiorum ſuorum ſtatus illorum præſentiam, & curam depoſcit. *Pedes habent, & non ambulabunt*. Habent oculos, ſed ob carceris tenebras cæcos, qui parietum craſſitiem penetrare non valent, ut videant laqueos, qui ſibi ſtruuntur, & mala, quæ ſibi intentantur. *Oculos habent, & non videbunt*. Os habent, ut loquantur; ſed a quibus exaudiri poſſunt ipſorum voces de eorum locorum, ubi detinentur, caligine emiſſæ. *Os habent, & non loquentur*. Verbo; aures habent, ut audiant; ſed aures obſtructas criminationibus, quæ contra ipſos afferuntur, ac teſtibus, qui ad eos perdendos ſupponuntur: *Aures habent, & non audient. Pater Cheminais. Sermone de Charitate erga eos, qui in carceribus detinentur*.

Pſal. 113.

Quam raræ ſint in mundo opera charitatis.

Quid aliud in mundo fit (hoc dico non ſine ſumma cordis amaritudine,) quam omnia charitatis Officia negare pauperibus, qui Dei Filium repræſentant, & quos tamquam ſeipſum ille a nobis jubet haberi? Quis enim eſcam tribuit eſurienti, quis ſitienti potum; quis domi excipit advenam, quis nudum induit, ægrum inviſit, & in carcere detentum conſolatur? Hæc officia, aliaque plura his ſimilia fere ignota ſunt, & vita cum morte commutatur, quin vel ſemel animus adjectus fuerit his verbis, quæ ſummum afferre deberent ſolatium: *Quamdiu feciſtis uni ex his fratribus meis minimis, mihi feciſtis. Abbas Trappenſis in moralibus Conſiderationibus in Evangelium Sancti Matthæi*.

Matth. 25.

SUPPLEMENTUM.

Eleemoſyna.

DEus miſertus pauperis, in quo videt ſimilitudinem ſuam & quem tamquam manuum ſuarum opus diligit, non ſuadet ſolum diviti, ut illi opituletur, eumque nutriat, non hortatur ſolum ad id; ſed jubet & præcipit. Ad id utitur auctoritate ſua utque legi majus robur accedat, in pauperem transfert omnia jura ſua, quæ in divitum habet bona. Illum eligit tamquam quæſtorem ſuum; illi aſſignat quæcumque vectigalia ipſe jure poteſt exigere, & quæ dives omnino eidem tenetur perſolvere. Neque ſatis: ſed præceptis minas adjiciens diviti annuntiat, de illius anima, damnatione, & ſalute agi; illi, qui in tempore miſericordiam non exercuerit, nullam ſperandam eſſe in æternitate miſericordiam; ſe ultorem eſſe pauperis, ultorem viduæ, & pupilli, ſi ille fuerit negligens, ſeque non alio uſurum titulo ad tot divites damnandos, totaque maledictione ſua percutiendos. At neque hoc illi ſatis, ut certum faciat pauperi auxilium, quod eidem procuravit; ſed prævertere cupiens omnes fallaces interpretationes, quas avaritia poſſet prætexere, & præcepti ſui obligationem nequaquam coarctans ad quaſdam extremas, & infrequentes neceſſitates, illud ad communes, præſenteſque profert; tanta ducitur miſeratione ob pauperis egeſtatem, & tantum hæc illi curæ eſſe videtur, ut pauperi auxilium, ſubſidiumque præbeatur. *P. Bourdalove in Dominicali*.

Eleemoſyna delet peccata.

Mirum nonne eſt intueri, quibus vocibus utantur Scripturæ, cum loquuntur de poteſtate, ac virtute eleemoſynæ ad delenda peccata? *Date eleemoſynam, & ecce omnia munda ſunt vobis*. Hinc inferre; eleemoſyna igitur confert peccandi licentiam; & huic uni ſatisfacere muneri, quædam eſt ſpecies impunitatis erga cætera; hæc improba eſt concluſio, quam vellent inferre mundani, qui parum ſuam callent Religionem. Verum ita non eſt, inquit S. Auguſtinus; doctrina hæc nullatenus favet morum licentiæ. Si eleemoſyna remittit peccata; id agit diſponendo Deum ut veſtras preces audiat; quas repuliſſet; ut veſtra excipiat ſacrificia, quæ abjeciſſet, ut veſtris moveatur lacrymis, quibus nequaquam commotus fuiſſet. Id agit vobis promerita gratia pœnitentiæ, ac veræ converſionis, quam alioquin numquam fuiſſetis aſſecuti. Id agit, divinæ juſtitię ſatisfaciendo, quæ contra vos occaluiſſet, & ſe vobis præbuiſſet inexorabilem. Propter hæc, & per hæc eleemoſyna eſt omnipotens; & ſine ulla temeritate poteſt peccator in illa confidere; quippe per illam invenit gratiam coram Deo ad peccati ſui veniam promerendam, ad illud quidem expiandum, plorandumque, non autem ad jus obtinendum in eo perſeverandi. *Idem*.

Charitas ſe ſe debet extendere uſque ad eas neceſſitates, quæ communes videntur.

Videre puellas intra honeſtatis, ac pudoris cancellos inutritas per egeſtatis timorem eo redigi, ut earum virtutum jacturam faciant: homines ſenio confectos in pauperiem incidere & in mala, quæ curari non poſſunt; filios ob eruditionis defectum jacere in barbarorum ignorantia inſepultos; xenodochia ægrotantium numero, & charitatis languore interire; nonne hæ ſunt extremæ neceſſitates? Huc venitur per communes neceſſitates, quę ob noſtros oculos verſantur, quin cor permoveatur. Lazarus hic, quem Providentia data opera ad mali divitis oſtium projecerat, ad illius flectendam duritiam, non aliud oculis hujus ſpectaculum exhibebat, quam quod quotidie ob oculos veſtros verſatur; ulceribus diffluebat, gemebat, tendebat brachia, preces fundebat, & jampridem ita vitam trahebat. Nonne dives æque, ac vos prætexere poterat pauperis hujus calamitatem communem eſſe; illum morti proximum non eſſe, ejuſque miſeriam fortaſſe ſimulatam eſſe. Pauperis neceſſitas erat extrema, dives illam communem exiſtimabat. Pauper moritur, dives damnatur. Igitur ad hoc quoque genus neceſſitatem, quæ nobis communes videntur, charitas ſe debet extendere. *P. de la Rue in Quadrageſima*.

Non adeo rarum eſt uti exiſtimatur peccare contra præceptum eleemoſynæ.

Vigeſimo quinto S. Matthæi capite legimus, in noviſſimo Judicio homines eſſe judicandos ſecundum Charitatis præceptum; præmiiſque, vel pœnis afficiendos prout bene vel male illud ſervaverint. Venite benedicti Patris mei; ſitivi enim, & eſurivi, & vos potum, cibumque mihi præbuiſtis. *Diſcedite a me maledicti*; nullam malorum meorum rationem habuiſtis. Hoc poſito credi ne poteſt cum aliqua rationis ſpecie, Dei filium nobis generale Judicium explicantem, voluiſſe oculis noſtris ſubjicere tamquam cauſam generalis mortalium omnium damnationis peccatum, quod non niſi in extraordinariis occaſionibus committitur, & pro quo nullus fere damnatur? Non me latent hac de re Sanctorum Patrum explicationes; & fateor nos aliis etiam de rebus eſſe judicandos. Quid tamen inferendum eſt mihi ex hac ſententia Judicis ſummopere perſpicacis? niſi de induſtria ab illo electum fuiſſe hoc peccatum ut hoc inter cætera nobis exprobraret ut ſcelus profecto ex vulgatiſſimis, quorum occaſiones ſunt frequentiores, ideoque frequentiores extrema neceſſitate. *Idem ibidem*.

Inanis eorum excuſatio qui eleemoſynam facere detrectant, quia filios habent.

Filios amatis; ſi illos amatis; S. Cyprianus ait, quo plures habetis, eo magis indigetis divino erga illos præſidio: ideoque magis pauperes amare debetis, & voſmet liberales præbere tenuium, & incertorum bonorum, quæ licet omnes adhibeatis curas numquam ſine providentiæ diſpoſitione filios veſtros locupletabunt. Quibuſcumque præcautionibus utamini, ſemper verum erit hoc Davidis oraculum: *Theſaurizat, & ignorat cui congregabit ea*. Si enim novit, dicat mihi quæſo, S. Auguſtinus ait: Congregat pro filiis; legitima cura; patrem pro filiis congregare; ſed heu lacrymabilis vanitas! mortalem pro mortalibus congregare. Nimis parum eſt dicere, quod ſapiens pro inſipientibus, patruus pro nepotibus congreget. Teneſne futurum vitæ, morumque filiorum tuorum ſtatum? Quomodo ergo ſcis, pro quibus congregas divitias! *Theſaurizas, & ignoras*. Heu! patres omni charitate vacui, qui in altera vita avaritiæ ſuæ; ſuarumque inutilium curarum ad filios ſuos locupletandos exantlatarum pœnas ſuſtinent; cum ingentia illa congerebant bona, co-

Pſalm. 39.

gitabant ne futurum ut aliquando agri illi egrederentur de domo ſua per juſtitiæ, creditorumque ſuorum manus lacerandi. Putabantne in alea, vel taxillorum jactu viginti laborum ſuorum annos eſſe abſumendos? Arbitrabanturne fructum ſuæ parcitatis atque frugalitatis aliquando in capitis ornamenta migraturum illi inſervientia mulieri, cujus libido, & vanitas eſſet filio ſuo perferenda! Haud ita exiſtimabant. Rebantur ſe magnum nomen, magnos honores, magna bona in familiis ſuis relicturos; neſciebant ergo quibus vere tantas opes congererent. *Theſaurizat, & ignorat*. Patres qui me dicentem auditis; ipſi melius ſcitote, quibus ibi bona veſtra congeritis, donec non ſine charitatis contemptu de filiis tantum veſtris eſtis ſolliciti! Sed ſemperne de illis ſolliciti eſtis? Hæccine objecta ſemperne menti veſtræ obverſantur? Mirum ſane eſt, quod filiorum veſtrorum utilitas vobis adeo ſit curæ, ubi cum pauperum utilitate componatur: Si ludus & alea cum filiis; ſi luxus, & mos cum filiis: ſi crapula, & gula cum filiis comparantur; jam flocci faciendi ſunt filii; ſed ſi eleemoſyna, & filii, ſi Jeſus Chriſtus, & filii componuntur; jam vos patres eſſe intelligitis; jam filii vobis ſunt vobiſmetipſis, ac ipſo Jeſu Chriſto chariores. *Pater de la Rue*.

Eleemoſyna nos liberat ab amore divitiarum.

Propter amorem divitiarum dives a Deo maledictione percutitur: *Væ vobis*; non propter bonorum affluentiam, ſed affectum, & ſervitutem, quæ nihilo nocentior videtur, quam negare eleemoſynam. Etenim hanc mordicus detrectare, nonne eſt contemnere legem naturalis miſerationis, nobis pro iis loquentis, qui nonniſi ob fortunam differunt a nobis, & quibus nativitas ipſa & mors pares nos facit? Nonne hoc eſt chriſtianiſmi legem præcipientem hac in re quidquid natura ipſa docentur, oblviſci? Nonne hoc eſt abrenuntiare poſſeſſioni bonorum æternorum contemptui bonorum vitæ hujus inhærenti? Nonne hoc eſt jugulare amorem Dei nos pro paupere ſollicitantem? Nonne hoc eſt mentiri fidem, quæ nobis Jeſum Chriſtum in pauperis perſona repræſentat? Nonne tandem hoc dicere: omnibus rebus antefero aurum hoc, quod poſſideo! effectus profligatiſſimæ adhæſionis, non niſi per eleemoſynam curandæ? Hæc ergo una par eſt probandæ poſſeſſioni divitiarum his labem, & maledictum iniquitatis auferendo. *P. de la Rue in Quadrageſima*.

Pauperes plures divitibus eleemoſynas erogant, quam pauperibus divites.

Quantacumque ſit vis eleemoſynæ, quam divites pauperibus erogant, ſcitote, S. Chryſoſtomus inquit, multo majorem illam eſſe, quam ipſi a pauperibus recipiunt; quia Sanctus hic Doctor ait mala, quæ patiuntur, ulcera, quibus confecti ſunt, ſcruta, quibus induentur, ſunt divitibus, & beatis hujus ſæculi admirabilis ſermo, & eloquens documentum de vanitate, atque mobilitate rerum terrenarum. *Non cathedra illorum, & collectio tantum non parænesis eſt ad univerſam naturam humanam, clara voce proclamans, & dicens, nihil ſunt in humanis, niſi umbra, & fumus. P. Bartoli*.

Heu! videmus Matres derelictas, quæ ſub tectis ventorum omnium injuriæ patentibus non habent quomodo ſæviſſimi temporis contumelias propulſent, vel quomodo filios, quos in lucem effuderunt, alant, & quæ ſibi torqueri ſentiunt viſcera acutis ejulatibus harum innocentium victimarum paupertatis, ac miſeriæ, nobis interim in mollitie, rerumque omnium affluentia cubantibus. Cum nuditas, & egeſtas pauperis nobis invitis cient in cordibus noſtris miſerationem atque charitatem; crudelis ſævitia noſtra ſilentium indicit clamoribus qui noſtris etiam auribus accidunt: arctatur manus, dum cor aperitur; religio ſurda eſt, cum loquitur natura. Scitiſne, pauperem dum queſtus emittit ſuos, quorum ſenſum omnem abjeciſtis, & quibus non ſine contemptu inſultatis, indignatione contra vos exardeſcere? *Dum ſuperbit impius, incenditur pauper*. Exaudit Deus maledicta, quæ ille clam contorquet in divites, inquit Scriptura, & vos aliquando per hujus pauperis os judicabit. *Abbas du Jarry*.

Pſalm. 10.

Eleemoſyna non affert pauperiem. Serm. 25.

Mirum eſt, S. Petrus Chryſologus inquit, quod membrana liberare valeat omni ſuſpicione bonam debitoris fidem omnibus fortunæ adverſitatibus, mendacio, & errori obnoxii, & quod Evangelium Dei Veritatis veſtros timores nequeat cohibere! Videntur ſexcenta publica exempla nullitatis contactuum, & malæ fidei mortalium; hoc tamen prohibentne, quominus cum aliis contrahatis? Oſtendite mihi primum exemplum malæ fidei in Deo, vel unum hominem eleemoſynæ praxi bonis everſum; omnes de hac re terrarum egenos interrogate; quærite ab illis malorum ſuorum cauſas; numquid vel unum invenietis qui illa referat accepta effuſiſſimis eleemoſynis ſuis? Nihilominus cum Deo contractus inire non vultis: fidem dicto illius habere non audetis; *Unde hæc tam incredula cogitatio?* Undenam tantus hic proficiſcitur incredulitatis exceſſus? S. Cyprianus ait. *P. de la Rue in Quadrageſima*.

Serm. de oper. & eleemoſ.

Eleemoſyna eſt opus juſtitiæ, & arcta obligatio.

Crudelis dives, qui oculos avertis, ne videas pauperis egeſtatem: ſcito, ſolatium, quod illi renuis, vere debitum eſſe, quod tibi imponit Providentia; hoc enim nomine Spiritus Sanctus vocat eleemoſynam. *Redde pauperi debitum*; Non eſt hæc mera gratificatio; non decens liberalitas, ſed in apice juſtitiæ ſolutio eſt. Ea quæ pauperibus erogas, ex fundo non bonorum tuorum, ſed providentiæ Dei hauris. Manus tuæ non aliud ſunt, quam rivulus eleemoſynarum; quarum divina Providentia fons eſt, & cum prohibes, ne illæ deffluant in egenos, eas in tuum uſum convertis, eas a naturali ſuo curſu detorques ad irrigandos fructus iniquitatis tuæ; palam peccas contra Dei Providentiam. Hæc ſubtractio, qua pauperi negas portionem bonorum, & fructuum, quos Deus illi debet, eique diſtribuere vult per manus tuas, vera eſt injuſtitia. Eleemoſyna illi oppoſita in Scripturis juſtitiæ nomine nuncupatur: *Videte ne juſtitiam veſtram faciatis coram hominibus*. Non deeſt furtum acquiſitionis, quo pauperes fiunt, cum ea, quæ ad illos pertinent uſurpantur; eſt etiam furtum retentionis, cum illis, quod ipſis neceſſarium eſt, denegatur. Pauper hic, cui deeſt panis, indumentum, ſubſidium nonne æque ac tu opus eſt manuum Dei? nonne eſt Chriſtianus pretio ſanguinis ejuſdem redemptus? Nonne debet Deus ſuis erga illum Creatoris officiis perfungi? Ille requieſcit in te, & tu es providentiæ ejuſdem vicarius: perfungi debes ergo hac obligatione, quam tibi imponit alendi, ſubveniendi, induendi fratrem tuum in neceſſitate: alioquin ſeveriſſimam exiget a te rationem bonorum, quæ tibi credidit Deus, in uſum hunc inſumenda. Hoc depoſitum eſt, quod commiſit tibi in manus pauperum tranſmittendum; hoc tributum eſt ſupra divitum bona impoſitum, & ſicuti Principibus terrenis jus eſt a populis ſuis exigendi tributa, Deus tamquam univerſalis terrarum Dominus jus habet imponendi tributum eleemoſynæ ſuper bona, quorum fruitionem divitibus permittit. Ita ipſe teſtatur ſibi hoc perſolvi tributum cum pauperibus eleemoſyna erogatur, & cum pro viribus de illis benemeremur. *Ex Specimine Sermonum in Dominicas poſt Pentecoſtes Serm. 1.*

Matth. 6.

Si cor noſtrum conſulimus hoc ſuapte natura infor tuniorum proximi miſeretur.

Non eſt, cur deſpiciamus fratres noſtros eo quod eorum paupertatem intuemur. Licet miſeri, ſunt tamen homines. Hoc primum eſt, & ad ſenſus permovendos aptiſſimum objectum, quod noſtræ ſeſe offerat charitati ad ciendos in nobis miſerationis ſenſus, quibus illis opem ferre cogimur propoſita nobis conſideratione ejuſdem naturæ, quæ nos cum illis conjungit. Et profecto ſi conſulimus primum ſecreta noſtrorum cordium ſtudia, liquebit, hæc ſuapte natura eſſe tenera, & ad miſericordiam prona. Non poſſumus fere proximi noſtri calamitatem intueri, quin doleamus, vel quin in nobiſmetipſis naturæ motus experiamur, qui ad illis opem ferendam nos excitent. Job inquit, natam quodam modo ſecum fuiſſe miſericordiam, ejuſque primos ſenſus ab ipſo matris utero accepiſſe. Summa cum voluptate juſtitia Deus vidit olim filios Iſrael theſauros, ornatuſque ſuos ad Tabernaculum exornandum conferre: ut his largitatibus repararent impietatem, quam commiſerant, cum eadem contulerat ad conflandum vitulum aureum objectum cultus eorum: & quis dubitat, quominus indignationi illius ſatiſfactum fuerit, cum videt impios, qui opes impenderant ſuas in uſum peccatorum ſuorum, eaſdem trasferre in ſolatium pauperum, qui illius aræ ſunt animatæ, ac viventia Tabernacula? *Auctor recens*.

Tutiſſimum ſervandi bona ſua conſilium eſt illa in manibus indigentium collocare.

Ratio tutiſſima ſervandi aurum, & argentum, & omnia hujus mundi bona fluxa licet, & peritura, eſt, inde ſibi theſaurum in eternitatem conflare; eſt illa pauperibus erogare, & per manus eorum in Cœlum præmittere. Hoc pacto facillimum eſt illius ſibi certam facere poſſeſſionem in æternum; hoc enim eadem Veritas dicit, quæ nec falli, nec fallere poteſt: *Vende omnia, quæ habes, & da pauperibus; & habebis theſaurum in cœlo*.

Matth. 22.

BIBLIOTECA CENTRAL U.A.N.L.

O mira incredulitas! O immenſa cæcitas filiorum ſęculi! Homo magnam auri vim mutuatur, & prętcr ſortem ingentia pollicetur fœnora, illi creditur, licet omnis homo ſuapte natura ſit mendax; & Deus, qui mentiri nequit, eleemoſynam eroganti theſaurum promittit; promittis centum pro uno, ac præterea vitam æternam, ac ſuam obligat fidem, & avarus nihilominus credere illi non poteſt; hæret adhuc, & mavult theſaurum ſuum hic humi defodere, ubi ęrugo illum abſumet, & fures ſurripient, quam in Cœlo collocare, ubi neque ęrugo, neque fures timendi ſunt? O inſipiens quid cogitas? Licet ea, quæ tanto labore paraſti, neque a furibus eſſent auferenda, neque rubigine atterenda; quid tandem de illis fiet? Cujus erunt? Non tua quidem, nam non multo poſt mors hæc tibi eripiet, ac in manus aliorum tranſibunt. Una tibi reſtat via, ut æternum tueąris ea; videlicet illa in Cœlum per pauperum manus tranſmittere; alioquin non diu frueris illis, & fortaſſe ſtatim poſt obitum tuum diſſipabuntur; ſæpe enim uſuvenit, & dives avarus prodigos habeat hæredes, qui brevi obliguriant, quidquid ille plurimorum annorum cura congeſſit. *Cardinalis Bellarminus in Opuſculis.*

Divites inertes aliquando a pauperibus damnabuntur. *Sap. 4.*

Juſtus mortuus condemnat vivum impium, Sapiens ait. Sed hęc damnatio quæ clanculum fit in vita, palam fiet extremo judicii die. Pauper contemptus, irriſus, oppreſſus a divite, viciſſim huic inſultabit. Ecce ille, dicet per os Prophetæ, qui omnem ſpem ſuam in theſauris, honoribus, dignitatibus collocaverat. Prodeant modo dii illi, quos tibi feceras; brachia illa carnea, & fictilia, in quibus omne robur tuum conſtitueras, opem afferant tibi ad incitas redacto, & ſi quid valent, veniant ad te eo liberandum periculo, in quo verſaris. *Surgant, & opitulentur vobis; & in neceſſitatibus protegent.* Magnus ille Judicii dies erit publicus triumphus paupertatis coronatæ in perſona Jeſu Chriſti, & in Sanctis omnibus, qui ſecuti ſunt eum per reparationem contemptuum, & contumeliarum, quibus in terris fuerit affecta. *Abbas du Jarry.*

Deuter. 32.

In pauperis perſona habemus unde magis mereamur, quam ſi ipſi Jeſu Chriſto donaremus.

Noſter erga te amor, Domine, nihil quidem offerre tibi poteſt, quod te locupletiorem efficiat; ſed pauperes habemus, quos in locum tuum ſuffeciſti ſecundum verbum tuum. In his poſſumus tibi munera pro muneribus, bona pro bonis, auxilia pro auxiliis, conſolationes pro conſolationibus retribuere. Heu! quid ſimilius eſſe poteſt Jeſu Chriſto, nudo, humiliato, patienti, & contempto, quam pauper, in quo omnes illi Salvatoris noſtri caracteres palam videntur? Pauper eſt tamquam Jeſus Chriſtus, terræ vermis, abjectio populi, & opprobrium hominum. De paupere benemereri, hoc eſt benemereri de Filio Dei in ipſius imagine quam ſimillima. Admiramur pia officia, quæ Martha, Maria Magdalene, ſanctæque mulieres Jeruſalem præſtiterunt ſacræ Salvatoris perſonæ, vitæ ſuæ mortalis tempore. Poſſumus & ipſi hæc eadem illi officia præſtare majori cum merito in pauperum perſona; quoniam non niſi cum oculis fidei ipſum videmus in illis, neque illum detegimus niſi per extimam quamdam miſeriarum, ac humanarum infirmitatum ſpeciem, quæ horrorem ciet. Tamen vere ſolatium ferimus Jeſu Chriſto noſtris languoribus obruto, & crucis ſuę ſarcinam bajulanti; & charitas, quam cum illo exercemus eo magis meritoria eſt, quo magis eſt ab omnibus humanis, terreſtribuſque rationibus defœcata. *Abbas du Jarry in Sermone S. Franciſci Aſſiſinatis.*

Vult Deus, homines pauperum neceſſitatibus conſulere.

Ne credatis Deum oblitum eſſe pauperum, cum illos non fecit divites, neceſſitatibus eorum proſpexit. Dives hic non plus juris habebat ad hæc, quæ poſſidet bona, quam pauper hic, qui omnino caret. Deus circa hæc bona cum hominibus id egit, quod cum terra operatus eſt circa ſyderum influxus. Si regiones ſunt frigidæ, his conſuluit ſylvis, & nemoribus; ſi terræ duræ ſunt, aridæque, ibi pluviarum frequentia providit. Non ſunt in mundo divites, niſi quod ibi pauperes eſſe debebant. Divites eſtis, ſed quibus? Numquid ut vobis ſuppetat unde affectiones, & voluptates veſtras alatis, cum interea tot mortales æque ac vos chari Deo iis deficiunt, quæ maxime ſunt ad vitam neceſſaria? Ubinam eſſet providentiæ Dei noſtri Sapientia? Non niſi propter pauperes divites eſtis; & dicere audeo Deum, arbitrum, ſupremumque moderatorem rerum omnium, omniumque conditionum mundi, numquam hæc vobis bona fuiſſe collaturum. Quid igitur ſibi voluit, & ad hanc quoque diem ſibi vult? niſi quod vos ipſi ſitis vicarii, miniſtri, cooperatores, ſupplementa providentiæ ſuæ erga pauperes. Poterat immediate Deus per ſe ipſum egeſtatibus eorum conſulere; curam hanc vobis demandavit; & hac propoſita conditione bona, & prædia hæc vobis large, effuſeque donavit. Vos ſimiles eſtis publicanis: eorum vobis adminiſtrationem, dominium, & uſum relinquit ſub hac tamen conditione, ut ex eorum fructibus pauperum neceſſitatibus proſpiceretis. Opes has nonniſi oneroſo titulo poſſidetis. *P. Croiſet in Aſceticis exercit.*

Eleemoſyna opus eſt juſtitiæ.

Eleemoſyna non ſolum mera Charitas, & gratuita Charitas eſt; neque enim pauperibus datur niſi quod propter pauperes acceptum eſt, & cum arcta neceſſitate in pauperum gratiam impendendum. Hic eſt juſtitiæ titulus, quo injuſtus, & criminoſus efficitur quicumque dives, qui deficit charitate. Quæ eſt igitur eorum obligatio, qui non niſi Fidelium eleemoſynis divites ſunt? Qui non ſunt ita divites niſi ut pluribus calamitoſis opitulentur, & qui poſtquam pauperibus inſignes largiti fuerint eleemoſynas, adhuc rerum affluentia fruuntur? Quantum boni parerent decem, vel duodecim mille argentei ſingulis annis in complures pauperes, qui crudeli premuntur inopia, effuſi? Quot mortales e deſperationis manu erepti; quot virgines ab horribili periculo ſubductæ; quot oberatæ familiæ ſatis modicis ſubſidiis tamquam ex profundiſſima abyſſo liberatæ! Plurimi tamen in mundo ſunt, qui majorem auri vim poſſent effundere, quin in paupertatem inciderent, & quin familiæ ſuæ aliquod inde detrimentum ſuſtinerent. Vere quidem pauciores alerentur otioſi; minori cum pompa incederetur; minus opipare inſtructæ menſæ accumberetur; ſed ideone minori in honore, pretio, obſervantia, qui hoc faceret, haberetur? *Idem.*

Nemo eleemoſynam erogans ad paupertatem redigitur.

Eleemoſyna, quæ ſolatur miſeros, non redigit pauperes ad paupertatem: è contra ſervarene cupis florentes has ſucceſſiones; perennare ridentes has proſperitates, ab adverſis fortunæ procellis eripere tot inſignia bona, utraque manu veſtras fundite eleemoſynas; bona veſtra non ſolum in tuto erunt, ſed inter pauperum manus multiplicabuntur. *Fœneratur Domino, qui miſeretur pauperi, & viciſſitudinem ſuam reddet ei. P. Croiſet in Anno Chriſtiano.*

Prov. 19.

Divites tenentur eleemoſynam erogare pauperibus.

Non pro vobis divites vos fecit Deus, ſed pro pauperibus tot tantaque vobis contulit bona, quæ poſſidetis; cur enim vobis ea daret, quæ vobis ſupervacanea ſunt, cum alii iis, quæ ſunt neceſſaria, deficiant? Illi Deo nequaquam minus jucundi ſunt, quam vos; neque vos huic majori pretio ſtatis, quam illi. Ex mera illius liberalitate locupletiſſima hanc hęreditatem accepiſtis; ne generi, induſtriæ meritiſque veſtris acceptam referatis fortunam hanc, ad quam eſtis ſublati: Quid vobis eſt, quod non ab illo acceperitis? Quod ſi accepiſtis, quid gloriamini quaſi non accepiſſetis, inquit Apoſtolus. Mementote igitur vos non niſi oneroſo titulo accepiſſe divitias, nempe ut pauperes aleretis. Vult Deus vos his bonis frui; ſed vult, & pauperibus partem ſuam non denegari. *Idem.*

Cœlum eleemoſynis comparari poteſt.

Immortales divinæ miſericordiæ agantur gratię; ſi nos divitiarum periculo terret, earum nobis uſum tradens confirmat. Deum patientem ſequitur multitudo indigentium, & infirmorum. Hos ille nobis offert amicos; amicos, qui non quærunt noſtra bona ſurripere; vel nobiſcum in deliciis abſumere, voti ſui compotes, ſi vel minimam eorum partem aſſequantur, centuplum reddituri. Pium fœnus iſtud exerceamini. Eternus Deus gratis nobis conceſſit, unde Cœlum emeremus. Utique; Cœlum, quod tot laboribus ſtetit Apoſtolis, tantoque Sanguine Martyribus, nobis non ſtat, niſi largiri quod ſuperfluum eſt, & ſæpe etiam incommodum, cedere naturæ ſenſibus, perſolvere debitum, quod Ethnicis quoque ineluctabile videbatur. *Ex Sermone, qui Gallicæ Accademiæ ſententia eloquentiæ pretium tulit Anno 1715.*

Deus nobis reddet quod ipſi pauperibus erogaverimus.

Pecuniis veſtris non Deus indiget, ſed pauper. Vos pauperi datis, & recipit Deus: vellet quidem pauper reddere, quod mutuum recipit a vobis, ſed non habet quod reddat; neque aliter gratum animum ſuum vobis teſtari poteſt, quam pro vobis orans; & cum facit hoc, idem eſt ac ſi diceret Deo: Domine, mihi mutuo data pecunia eſt, ſolve pro me. Si igitur pauper ea reddere non poteſt, quæ a vobis mutua accepit, cogitate, Deum eſſe ejuſdem ſponſorem. Deus vobis dicit in Scriptura: date nummos

nos veſtros nihil habenti; audacter illi date; ego ſum ſponſor pro illo: fidem habetis diviti ſpondenti pro paupere; vos autem non habebitis Deo, & verebimini, ut vos fallat. *S. Auguſtinus Sermone 246. de tempore.*

Virtus eleemoſynæ.

Pauperes intercedunt pro opitulantibus ſibi, quin agant, quin loquantur, quin cogitent; immo etiam quin velint. Videantur, ſatis eſt, his ornati eleemoſynis, ut audiantur a Deo, & ut hic in eorum gratiam miſereatur veſtri. Quorſum iſtud? Ratio pulchra eſt, & a S. Auguſtino adinventa; quia ſecundum Scripturarum ſermonem non pauper, ſed ipſa eleemoſyna intercedit pro divite. *Conclude eleemoſynam in corde pauperis, & hæc pro te exorabit.* Spiritus Sanctus non ait: *Et ipſe exorabit pro te*; quaſi pauper, cui opem tuliſti; patronus eſſet tuus coram Deo; ſed ait eleemoſynam ipſam perorare pro te tuam agere cauſam, ſed voce adeo diſerta, & elata, ut Deus licet ita ſuccenſus, ac indignans ei reſiſtere nequeat. *Et hæc pro te exorabit. P. Bourdalove in Dominicis.*

Pauperibus cum charitate, & humilitate ſubveniendum.

Charitas, & humilitas ab eleemoſyna ſeparari non poſſunt. Quemadmodum charitas nobis immittere debet amorem, ut ſubveniamus pauperi in iis, quæ deſunt ipſi; ita humilitas nobis obſervantiam erga illos debet ingerere; quia ſi minus divites ſunt, ut nos, ſunt ſaltem homines, & Chriſtiani ſimiles nobis: cum ergo aliquis ſe ſupra pauperem extollit, digniorem ſe præbet pœna propter contemptum, quam præmio propter eleemoſynam. Fit etiam magis nudus intrinſecus, quam pauper ſit extrinſecus, quia longe major calamitas eſt carere humilitate, quam pallio. *S. Gregorius in Moral. in Job.*

Si non ſemper ex juſtitia tenemur ſubvenire pauperi propter pauperem, tenemur tamen propter J. C.

In ſubſidiis, quæ ipſi pręſtamus egeſtati proximi, deleamus ſi fieri poteſt ex animo ipſam charitatis, atque eleemoſynæ imaginem, qua vanitas poteſt intumeſcere; ſi enim hoc non ſemper eſt officium juſtitiæ, habita pauperis ipſius ratione, nonne tamen ſemper eſt habita ratione Jeſu Chriſti? Divites tales ſunt pro pauperibus; & crebro etiam propter pauperes, quorum preces efficiunt, ut cœleſtes benedictiones large, effuſeque in agros, & provincias depluant. *Animadverſiones morales cum notis in Epiſtolam S. Pauli ad Romanos.*

Eleemoſyna eroganda eſt ut bona ſerventur in familia.

Miramur intuiti tot vices in mortalium fortunis; vulgatiſſima earum cauſa eſt divitum erga pauperes duritia. Deo fructus negantur; mirum non eſt, ſi ille a nobis eripit ſortem. Bona a parentibus male adminiſtrata fuerunt, mirum non eſt, ſi dominus filiis eorum aufert adminiſtrationem. Vin' florentem hanc fortunam figere; vin' agros, & prædia in hęreditate tua diutius immorari? dives eſto in charitate; eſto liberalis & magnificus etiam in operibus piis; & eleemoſynis. *Pauperum alimonia* graviſſimus eſt titulus ad proſperitatem. *P. Croiſet in Aſceticis exercitationibus.*

Licet Salvator væ dixerit divitibus, hi tamen inde evadere poſſunt per eleemoſynas.

Væ divitibus. Quod per ſe eadem veritas protulit; verumtamen dives in ſua miſeria non omni ſpe deſtitutus eſt: poteſt etiam ſibi omnem comparare felicitatem, fide ſibi facem præferente, ut in paupere dignoſcat Jeſum Chriſtum, & cum eo ſuas partiatur divitias. Beatior immo hic dives eſt, cum ſciens Jeſum Chriſtum eſſe in paupere, non ſinit ad ſe pauperem accedere ærumnas ſuas ſignificaturum, ſed illius pudorem prævertit petendi opem, quam prior ultro ipſi erogat. Timerene umquam poteſt, ut ſibi quidpiam deſit, hic dives, cui hæc felicitas accidit, ut in fratre, ſupremo rerum omnium domino, opitularetur? Poteſtne vi inimicorum ſuperari felix iſte dives, poſtquam in paupere eumdem protexit omnipotentem? *P. Segneri.*

Expectanda non eſt extrema neceſſitas, ut pauperibus ſubveniatur.

Sed multumne mihi deberes Domine, ſi tibi opem ferre præſtolarer donec ad extremam redactus eſſes neceſſitatem? Haud ita erit, vel minimę egeſtatis miſerebor. Tu bonitati erga me tuæ nullos cancellos conſtituis; nolo ullos & ipſe ſtatuere meæ erga illos, qui te repræſentant, charitati. Hæc in pauperibus juvandis cura quam præclaram in hora mortis veſtræ mercedem inveniet! Non erit opus, ut tunc ſolliciti ſitis Domino veſtras neceſſitates ſignificaturi. Ipſe illas cognoſcere quæret, illas prævertet, illis feret opem, ne expectans quidem, hanc a vobis flagitari; verbo vobiſcum ſeſe geret; quales voſmet erga pauperem geſſeritis: *Beatus qui intelligit ſuper egenum, & pauperem, in die mala liberabit eum Dominus. Idem.*

Pſal. 40.

Eleemoſynæ ſociae

Avarus opes opibus agglomerans theſaurizat in terra crumenas, quas tineæ rodunt, quas fures effodiunt, & quas ærugo conſumit; Dicit Dominus; ideoque omnis illius ſpes deſinit in ſepulcro: ſed qui eleemoſynas erogat, in vitam alteram theſaurizat. Tranſmittit bona ſua in ſedem æternam, ubi ſperat ſe ſtabilem, ac permanentem domum eſſe habiturum. Collocat theſaurum ſuum in tuto adverſus furum dolos, vitæ viciſſitudines, mortiſque violentiam, cum eorum ſequeſtrem Deum ipſum conſtituit. Alteram igitur ſperat vitam; in æternitate confidit; fidem habet Dei promiſſionibus. Sed charitas ipſa ſpe, atque fide perfectior, magis adhuc cum eleemoſyna intrinſece conjuncta eſt; etenim fructus maxime neceſſarius hujus charitatis, quæ radix eſt virtutum omnium, omniſque juſtitiæ perfectio, eleemoſyna eſt: neque enim apertius oſtendere poſſumus proximum a nobis amari, quam illi indigenti ſubveniendo; & hoc noſtri erga fratres noſtros amoris indicium eſt ſimul tutiſſimum argumentum amoris illius, quo Jeſum Chriſtum proſequimur afferentem ſe recipi ab eo, a quo in nomine illius recipitur pauper. *Abbas du Jarry in Panegyrico S. Franciſci Aſſiſinatis.*

habet fidem, & ſpem.

Beatus qui pauperibus conſulit, & eorum cauſam ſuſcipit. *Job 29.*

Homo, cujus curam in neceſſitatibus pauperum Regius celebrat Propheta, ille eſt, cui cum non ſatis ſit, eorum egeſtatibus ſubvenire, fit eorum patronus adverſus opprimentem eos, eorumque cauſam tamquam propriam tuetur: *Pater eram pauperum*; inquit Job, *& cauſam, quam neſciebam diligentiſſime inveſtigabam. Conterebam molas iniqui, & de dentibus illius auferebam prædam.* Chriſtianus qui ita ſe profitetur patronum pauperis longe plus meretur quam qui tantum illius neceſſitatibus proſpiciunt. Ita Sanctus vir Job addit: *Auris audiens beatificabat me, & oculus videns teſtimonium reddebat mihi, eo quod liberaſſem pauperem vociferantem, & pupillum, cui non eſſet adjutor.* Ecce quid a vobis expectet Deus inops in perſona ſua, & in membris ſuis; vult, ut ſuſcipiatis cauſam egenorum gementium ſub injuſta magnorum, ſuperborumque divitum potentia, & ut invehamini in hos infirmorum, ac debilium præpotentes perſecutores, atque ut nihil inauſum relinquatis, ut pauperem ſartum tectum, ut ajunt, ab omni eorum dolo, ac detrimento ſincerum, integrumque ſervetis. *P. Segneri.*

Merces, quam tribuit Deus protegentibus pauperes. *Eccli. 51.*

Sed quænam erit charitatis adeo generoſæ merces? Dominus viciſſim proteget vos mortis tempore; pro vobis contra ſalutis veſtræ inimicos pugnabit: *liberabit vos ſecundum multitudinem miſericordiæ nominis ſui a rugientibus præparatis ad eſcam.* Numquid vos pœnitebit tunc uſus auctoritatis veſtræ pro pauperibus tuendis adhibitæ. Hoc pretio vobis comparabitis pro liberatore veſtro Omnipotentem: *in die mala liberabit eum Dominus. Idem.*

Pſal. 40.

Deus jubet nos pauperibus ſubvenire non in extremis tantum ſed in maxime communibus etiam neceſſitatibus. *Deut. 15. Ezech. 16. Amos 4.*

Cæterum animadvertite, a Domino non commendari vobis ſolum egenum, videlicet eum, cui plura deſunt. *Beatus qui intelligit ſuper egenum, & pauperem.* Haud ita ſæpe inveniuntur homines extrema in neceſſitate laborantes, & in pereundi fame periculo poſitos; quibus alioquin juvandis ab ipſa natura facti, atque inſtituti ſumus. Sed ferme infinita eſt multitudo eorum, quibus deſunt permulta, & vulgo horum infelicitate non afficimur, cum illis infirmitas vel morbus non accedit. Tamen arctiſſima tenemur neceſſitate conſulendi extremis neceſſitatibus, & quotidianis egeſtatibus proximi. Scriptura hæc minime ſeparat: Aperi manum tuam egeno, & pauperi .... Iniquitas Sodomorum fuit claudere manum egeno, & pauperi ... calumnias facitis egenis, & confringitis pauperes. *Idem.*

Beatus qui deprehendit Jeſum Chriſtum in paupere.

Salvator ſemper ita paupertatem dilexit, ut cum jam extra jactum illius poſitus ſit, videatur velle ſaltem eam in omnium pauperum perſona experiri. Quinam beatus eſt, ex Prophetę Regii ſententia? *Beatus qui intelligit ſuper egenum*; ille eſt, qui novit ſub ſcrutis pauperum Salvatorem ibi latentem cognoſcere; ille eſt, qui pro virili parte pauperi hac mente ſolatium adfert, qui ſi minus opitulari poteſt, eum ſaltem conſolatur; qui miſeretur neceſſitatum illius, qui illum juvat, qui ut verbo me expediam, eum recipit; quemadmodum ipſum reciperet Jeſum Chriſtum. Qui hoc agit, felix eſt, quia novit pretium & meritum virtutis acquirit, cujus objectum ſunt pauperes, quos tantopere diligit Deus; dummodo ex chriſtianæ charitatis cauſa, non autem ex ſimplicis naturalis miſerationis motu operetur. Miſericordia hoc pacto exercita virtus eſt adeo præſtans, ut eidem mortis tempore malorum omnium liberatio adhæreat. Neque hoc intelligendum eſt perinde ac illa ſola ſalvare nos poſſit; ſed

BIBLIOTECA CENTRAL

mala noſtra ſunt, vel peccata noſtra, vel pœnæ peccatis debitæ: pœnas quidem peccatis debitas redimit charitas erga pauperes: *Peccata tua eleemoſynis redime, & iniquitates tuas miſericordiis pauperum;* Sin autem peccata ſunt, charitas aperit viam ad eorum pœnitentiam, nobis veræ converſionis obtinens gratiam; *eleemoſyna pœnitentibus dedit viam juſtitiæ. P. Segneri.*

Dan. 4. *Eccli. 17.*

Beatus qui intelligit ſuper pauperem ita ut illi adimat verecundiam detegendi ſuam neceſſitatem.

Chriſti fidelis miſertus pauperis, quia in illius perſona Jeſum Chriſtum deprehendit; facile illius neceſſitates cognoſcit; illas conjectura aſſequitur, atque prævertit: *intelligit*. Et ſane expectandumne eſt, ut fratribus in egeſtate poſitis ſubveniamus, cum nobis ſua recitant mala, cum nobis intuentibus, ſolvuntur in lacrymas, cum nos urgent, atque ſuis nos ſollicitant clamoribus? Nonne ſatis patiuntur, quin ſinamus eos angi expectatione illius auxilii, quod ſe a nobis ſperant conſecuturos? Nonne ſatis ſtatus ſui miſeria confecti ſunt, quin rurſus tuam nobis recitare teneantur calamitatem? Et huic præcipue indigentium generi proſpiciendum eſt, qui intelligendi ſunt, intelligique volunt, licet conticeſcant. Anima vere Chriſtiana illos detegere poteſt, cum etiam quam diligentiſſime ſe ipſos celare contendunt. *Non negavi, quod volebant, pauperibus*, inquit Sanctus vir Job, hoc eſt novit ille egenorum petitiones prævertere, illorum conjiciens deſideria; nec *oculos viduæ expectare feci*, ſubdit ille; unicus oculorum ejus conjectus omnes illius neceſſitates aperuit mihi; ipſe illas intellexi, iiſque proſpexi. *Idem.*

Job 31.

Quantum fallitur mundus hominis felicitatem in divitiis collocans.

Sæculi divites, qui in theſauris veſtris confiditis; voſmet beatos arbitramini, ac tales vos eſſe putat mundus inſipiens; immo invidet etiam felicitati veſtræ; ſed re ipſa beati non eſtis; pauperes vobis ſunt beatiores, vobiſque potior eſt lugendi cauſa, videntibus mala, quæ vobis maxima impendent. Tantum bonorum, quæ vobis ſupervacanea ſunt, & quæ mavultis intueri marceſcere, potius quam ea miſeris omni ope carentibus dare; tantum indumentorum, quæ vobis neceſſaria non ſunt, & quæ tineis depaſcenda relinquitis, potius quam Jeſu Chriſti membra illis induatis; tantum auri, & argenti ærugini traditum, quin in pauperum alimonia abſumatur. Hæc omnia vos accuſabunt noviſſimo judicii die, & omnia contra vos teſtabuntur. Cogitate igitur Deum ex hac ærugine, & vermibus facturum eſſe inſtrumenta juſtitiæ ſuæ ad vos excruciandos. Mementote verbi Prophetæ: Dementes dixerunt: beatus ille, cui hæc ſunt; ſed vere ille ſolum beatus eſt, qui habet Dominum Deum ſuum. *Cardinalis Bellarminus in Opuſculis.*

Divites non ſunt niſi ſequeſtres divitiarum, quas poſſident.

Eleemoſynę erogandæ non ſunt niſi de opibus legitime acquiſitis. Cur Dei filius illas divitias iniquitatis appellat? Quia, Patres inquiunt, ſępiſſime ſunt pars improborum. Cum habeat Deus alia bona, quæ bonis reſervat; ideo homo illa non niſi injuſte ſibi vindicat, quia hæc non ſunt illius, ſed Dei, a quo illa recepit. Horum non aliud habet, niſi diſpenſationem & uſum, cujus rationem redditurus eſt Deo, tamquam Domino ſervus. *Tourneux in anno Chriſtiano Tomo 9.*

Divites ſe teneri non putant erogare eleemoſynam licet omnes inevitabiliter teneantur.

Non ambigitur fere amplius quominus eleemoſyna ſit de præcepto, & nihilo ſecius vix aliquis ſe ad illam erogandam teneri putat. Se ſe coarctant ad definitionem ſuperflui, ac neceſſarii; ſed id quod pauperibus neceſſarium eſt in pauperibus quidem ad nihilum fere imminuitur, in divitibus autem adeo amplificatur, ut quidquid pauperibus deeſt, non ſit amplius neceſſarium, cui ſubſidium afferendum ſit, & inter ea omnia, quæ a divitibus poſſidentur, nihil ſuperfluum inveniatur, unde eleemoſynam erogare teneantur. Horum conditioni omnia ſunt neceſſaria; nihil vero pauperum infelicitati. *Idem Tomo octavo.*

Miſericordia erga pauperes, & egenos eſt homini ingenita.

Cęteræ virtutes habent aliquid ſuapte natura homini contrarium: fides illi rationem adimit, & proprii intellectus lumina. Obedientia illis aufert voluntatem. Humilitas quodammodo ejus perfectiones tollit. Nulla denique virtus eſt, quæ homini aliquid hominis ipſius non eripiat. Una miſeratio ſtudiis illius conformis eſt, & naturæ ejuſdem ſequitur propenſionem. Hinc dicebat Sanctus ille vir Job quemadmodum ipſe natus erat cum miſeria, ſimiliter etiam ſecum natam fuiſſe miſericordiam: *Mecum crevit miſeratio, & ex utero matris meæ egreſſa eſt mecum.* Sed licet virtus hæc ſit adeo communis ingenito mortalium omnium ſenſui; dici nihilominus poteſt; illam fere nullibi in mundo inveniri. *Ex Specimine Sermonum pro duodecima poſt Pentecoſten Dominica.*

Job 31.

Eleemoſynę non ſunt erogandæ cum aliarum detrimento.

Opes adhibendæ ſunt ad amicos ſibi conciliandos, a quibus recipiamur in æterna tabernacula, hoc eſt, in cœleſtes, æternaſque ſedes, quin tamen ſimul nobis conflemus inimicos, a quibus ab iiſdem tabernaculis prohibeamur. Vobis conciliantes preces pauperum, quibus opem feritis, nequaquam in voſmetipſos ciere debetis imprecationes eorum, quos perditis; juſtitia præcedere debet miſericordiam. Vobis reſtituendum eſt, quod accepiſtis, antequam erogetis, quę ſunt eroganda: initium ducite mulcendo illos, quos adverſus voſmet irritaſtis, ex inimicis eos vobis amicos facite; & ſi vobis reliquum eſt quidpiam, pauperes adjicite. Ne putetis vos efficere poſſe Deum furti veſtri conſortem, ejus ornantes altaria, vel pauperibus ſtipem erogantes ex iis, quæ ſurripuiſtis. Furtum odi, ait ille, & ipſum etiam odi in holocauſto. Nonne ipſe Jeſus Chriſtus docet, ſi frater tuus aliquid habet contra te, tibi prius gratiam cum illo ſarciendam eſſe, antequam aris offeras munus tuum? *Tourneux in anno Chriſtiano Tomo 9.*

Cum divites ſint divitiarum ſuarum œconomi nequeunt illis uti, ubicumque voluerint.

Neque arbitrentur divites licere ſibi facere, quodcumque ſibi libitum fuerit de ſuis pecuniis: harum œconomi tantum ſunt, & cum erogant eleemoſynam id tantum faciunt quod facere tenentur; hoc enim jubet Deus, cujus ſunt pecuniæ. Harum ipſi domini non ſunt, & Deus ideo in manibus eorum collocat, ut ipſi illas indigentibus diſtribuant. Erogent igitur cum humilitate eleemoſynam, & pauperem, cui opitulantur, in honore habeant, plus enim ab illo recipiunt quam eidem conferant. *Idem Tomo 9.*

Quo plura poſſidentur bona, eo plures eleemoſynas facere tenemur.

Ad divites pertinet ſe ipſos coram Deo excutere, utrum tantum tribuant, quantum poſſunt. Habent multum, debent multum. Volunt eniteſcere inter eos, qui minus habent, quam ipſi, magnificentia victus, ſupellectilis, indumentorum, famulorum; cur etiam & eleemoſynarum magnitudine non eniteſcant? Volunt tamquam divites indui; tamquam divites dare eleemoſynam nolunt. Dicent fortaſſe: duo ſimul facere non poſſumus, in nobis eſſe magnificos, & liberales cum aliis. Sed quodnam inſtat periculum, ſi minus fuerint magnifici; & quod, ſi adeo parum extiterint liberales. Luxus, quo dignitatem ſuam fulcire contendunt, eſtne ullius neceſſitatis? Miſericordia vero nonne illis eſt ad ſalutem neceſſaria? Quandoquidem ſcriptum eſt futurum ut judicium ſine miſericordia exerceatur in illum, qui non exercuerit miſericordiam. Nonne tutius, utiliuſque eſt aliquid vanitati detrahere, quam in eo deficere, quod debetur charitati? Difficile fortaſſe eſt juſtum hoc invenire medium, quod ſatis eſſe videbatur Apoſtolo Corinthios hortanti, ut quod poſſent erogarent, quin tamen ſibi grave incommodum ac detrimentum inferrent. Sed Apoſtolus nonne præſtantiſſimum hunc nobis canonem tradit; ubi medium hoc ignoretur, ſemper tamen latus eſſe, in quod pendere tutiſſimum eſt; facile enim videre eſt, ex ejuſdem ſententia præſtantius eſſe, Jeſu Chriſti liberalitatem imitari, quam in die judicii audire; ite in ignem &c. *Tourneux. Anno Chriſtiano Tomo 8.*

Qui multas erogat eleemoſynas ſibi theſauros acquirit in Cœlo.

Timor, ut nobis deſint neceſſaria, cauſa eſt, vel ſaltem vulgatiſſimus color, quem duritia erga pauperes prætexat. Timorem hunc abſtulit Jeſus Chriſtus oſtendens paternam curam, quam gerit Deus de quærentibus ipſum, & in ipſo confidentibus. Nulla igitur ſuppetit amplius excuſatio, ne fiat eleemoſyna, & potiuſquam deficiamus operibus charitatis, quibus Regnum Dei promeremur, vendenda ſunt ea quæ habemus, & pauperibus tribuenda. Timemus, ut pereat pecunia? Sed Jeſus Chriſtus artem docet, ne pereat; & eſt illam in pauperum manibus collocare. Manus eorum ſunt ſacculi, qui non atteruntur; & in Cœlis invenietur, quidquid illis in terra fuerit erogatum. *Idem Tomo 8.*

EXEM-

EXEMPLUM.

Vis exempli generatim. Bonum Exemplum; Bona Educatio.

MONITUM.

Cogitantibus nobis de Exempli vi, ac poteſtate verba facere illud primum obverſabatur animo conſilium, ut uno titulo utrumque, bonum videlicet, & malum complecteremur, quemadmodum aliis paſſim in argumentis duo contraria tamquam ad idem argumentum ſpectantia conjunximus; quod tamen deinceps nimis late patere viſum eſt; ideoque de pravo exemplo ſermonem alio remittimus cum de ſcandalo verba faciemus; unde peti ea poterunt, quæ illic dicentur a nobis, ſi quis utrumque una, eademque concione, ut non pauci aſſolent Oratores, velit complecti.

Quod ad bonum exemplum generatim ſpectat, de hoc univerſe ſermonem inſtituemus, quin illud in ulla peculiari virtute inquiramus; quælibet enim virtus nos ad imitandum provocat eos, qui in ejuſdem exercitatione potiſſimum enituerunt. Hoc enim argumentum eo tendit, ut fideles omnes excitet ad laborandum pro ædificatione proximi; eo vivendi genere, quod integrum ſit, ſceleriſque purum, & quod perquam diligenti officiorum omnium ſtatus ſui obſervantia, eos omnes, qui actionum ſuarum ſunt teſtes, rapit in imitationis ſtudium, ut Sanctus Paulus ſæpe primos Fideles hortabatur.

Cæterum argumentum hoc licet nimis fortaſſe vagum videatur, utiliſſimum tamen eſſe poteſt; complectitur enim omnia vitæ Chriſtianæ officia, ſemperque habitum fuit tamquam primum charitatis erga proximos officium, tamquam via aptior, & efficacior, qua ſaluti eorum conſulamus; denique velut inevitabilis Chriſtiani neceſſitas, qui cum non pro ſe tantum, ſed & pro aliis exiſtat, invenit in bono exemplo univerſalem viam, qua neceſſitati huic ſatisfaciat.

PARAGRAPHUS PRIMUS.

Varia Concionum hujus Argumenti Syſtemata.

I. PRimum, ac magis obvium, quod ſeſe in hoc argumento objiciat ultro Coniconis Syſtema, eſt, proponere oſtendendam, 1. neceſſitatem, qua Chriſtianus quilibet bonum præbere exemplum tenetur; 2. ingens bonum, ac fructum uberem, quem bonum exemplum parere conſuevit, cum fidelis hoc officio perfungitur, ſeſe præbens virtutis exemplar iis omnibus, quibuſcum vivere tenetur, eo in ſtatu, & conditione, in qua divina ipſum Providentia conſtituit.

Quod ad primum pertinet; ubi hoc ſubſtratum fuerit ſuppoſitum, hominem videlicet non pro ſe tantum, ſed etiam pro aliis vivere, cum quibus vivit, ac ſocietatem componit; Chriſtianus qui Eccleſiæ membrum eſt, atque cum reliquis hominibus ſanctiſſimis, arctiſſimiſque charitatis vinculis conjunctus, tenetur non ſolum propriam ſalutem operari, ſed alienæ etiam, quantum in ipſo eſt, pro virili conſulere; & inde puto eam exiſtere obligationem, quam illi Dei filius imponit bonum exemplum præbendi: *Si luceat lux veſtra coram hominibus ut videant opera veſtra bona, & glorificent Patrem veſtrum, qui in Cælis eſt*; hoc eſt non tenetur ſolum nihil ob oculos hominum facere, quod illis ſcandalum ingerere valeat, verum etiam exercere virtutes, quæ alienæ proſint ędificationi, & quæ ſtatum ipſius maxime deceant. Ad id autem tenetur primo ob Eccleſiæ utilitatem, cujus membrum eſt quatenus Fidelis; incomparabilis eſt honor, & gloria eſſe filium Eccleſiæ; igitur ſatis eſſe non debet, ſi eamdem nullo dedecore afficiat vita nequam, & flagitioſa; ſed adniti debet etiam illi decus afferre, atque ejuſdem glorię aliquid conferre optimo vivendi genere, quod aliis bonum præbeat exemplum. Quomodo enim ſancta erit Eccleſia, ac omni carebit macula, niſi membra, & filii ejus ſancti fuerint, ac in vita irreprehenſibiles? quomodo autem tales eſſe liquebit, niſi eorum hoc probent actiones? eæ videlicet, quæ hominum oculis eſſe debent expoſitæ. Quantum igitur mali Chriſtiani, & hoc nomine indigni, Eccleſiæ dedecus afferunt, fidem abrogantes ejuſdem inſtitutis, ac impugnantes etiam veritates, quas docet, iis actionibus, quæ prorſus videntur oppoſitæ; tanto fidelis chriſtianus illam honore afficit bono exemplo, quod omnibus tradit; & ex quo judicium ferri poteſt de ſanctitate ejus corporis, cujus membrum eſt; veritates, quę ab illa traduntur, faciles eſſe, eaſque ſequi glorioſum; quandoquidem eas nobiliſſimi homines, ac ſummo loco nati gloriæ ſibi vertunt amplecti &c. 2. Tenetur vero deinde ob fratrum ſuorum utilitatem, & propter charitatem, quam proximo debet, quæ petit, ut illi pro viribus bonorum omnium maximum, æternam videlicet ſalutem procuret. At bonum exemplum efficacior, atque ut plurimum, unica via eſt, qua fratri opem ferre poſſimus, ut ad hunc finem perveniat. Et ſane charitas, qua proximo indigenti opitulari jubemur, ſuas habet exceptiones; fieri enim poteſt, ut nos majori premamur egeſtate; non ſemper nobis integrum eſt eum in carcere poſitum inviſere; ſæpe neceſſitatem qua laborat, ignoramus, eamque cognoſcere minime poſſumus. Similiter non ſemper illum ob vitæ flagitia corripere tenemur; non enim nobis in omnia mortalium genera juriſdictio eſſe poteſt; verum ſemper bonum illi præbere poſſumus exemplum; ideoque hoc primum eſt, magiſque generale, ac neceſſarium charitatis officium: *Mandavit illis unicuique de proximo ſuo.* 3. Tenetur quoque ob propriam utilitatem, alios enim ad virtutis exercitationem inducens, ipſe quoque illam exercet: utiliter ſalutem ſuam operatur alienæ conſulens, ac particeps fit boni, quod illi faciunt, quibus dedit exemplum, & meritorum, quæ iidem acquirunt.

Matth. 5. *Eccli. 17.*

Quoad alteram partem, quæ reſpicit fructum, qui refertur, & officium, quod Deo, Eccleſiæ, proximoque præſtatur bonum eidem exemplum præbendo; 1. glorificatur Deus excellenti modo, cum omnes ad eum amandum, colendumque adducantur. 2. Obex ſtatuitur vaſtitati, quam ſcandalum infert. 3. Confunditur vitium, quod coram nobis audet prodire: *Vitia ex occurſu meo ſuffundo*, ut Tertullianus ajebat. 4. Virtutem probat, eique exiſtimationem conciliat: infirmi, ignavique excitantur, & confirmantur, & vir bonus in civitate, majorem ſæpe fructum facit, quam ſimul omnes Concionatores. Quænam autem conſolatio eſt aliquid animæ alicujus ſaluti contuliſſe? Ubi finis erit Concionis?

1. Bonorum virorum exemplum nobis virtutis decorem oſtendit, ideoque ad illam amandam, & ſequendam impellit. II.

2. Praxim illius non ita arduam oſtendit; immo e contra faciliorem, quam credideramus.

3. Perſuadet nobis opus eſſe, ut Dei legibus, præceptiſque nos ſubjiciamus, neque enim ullum nobis privilegium præ illis eſt, qui hujus rei præbent exemplum. *Eſſais de Sermons pour l'Avvent.*

Probi hominis vita, ac virtus inſignis nos & malum effugere, & bonum docet operari eo modo, qui omnium facillimus eſt, efficaciſſimus, & acceptiſſimus. III.

1. Avertit a vitiis; bonum enim exemplum, tacita eſt reprehenſio eos confundens, qui illis addicti ſunt; reprehenſio, qua corripiuntur, quin conqueri, ac ſe læſos putare poſſint: *Vitia ex occurſu*

meo

BIBLIOTECA CENTRAL U.A.N.L.